

15 groszy
za numerRedakcja i Administracja:
Kraków
ul. Dunajewskiego 5
Telefon Redakcji 103-96
Telefon Administracji 103-10
Konto PKO Kraków 400.670

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ**Miesięcznie 3.50**
złotych**Zagranicą 6 złotych**Wychodzi codziennie rano
z wyjątkiem poniedziałków
i dni poświątecznychAdres dla telegramów:
NAPRZOD KRAKOW

Wstęp do zimy Kandydaci krakowscy Socialistycznej Listy Robotniczej

Kalendarzowa zima jeszcze się nie rozpoczęła, ale już od kilku dni objęła ona swe panowanie jako „zła macocha“ biednych a okazja dla różnych sportów dla bogatych. Z lękiem liczyli biedacy — nietylko bezrobotni do nich się zaliczyli — względnie pomyślnie dni jesienne, zdając sobie sprawę, że przecież pewnego dnia spadnie na nich nowa klęska: zimno do głodu.

W tym to miesiącu listopadzie klęska zimy staje się podwójnie ciężką: raz przez sam fakt jej zaistnienia, drugi raz przez jej następstwa, których wyrazem jest spotęgowane bezrobocie. Ostatecznie jest rzeczą znaną — chcieliśmy powiedzieć, że jest rzeczą przyzwyczajenia — iż w okresie późnej jesieni i rozpoczynającej się zimy bezrobocie rośnie, ale takiego skoku jak obecnie jeszcze nigdy a nigdy u nas nie było. **Okrążyło 17 tysięcy bezrobotnych w jednym tygodniu** — to naprawdę już na miarę amerykańską, nie polską.

Mamy jeszcze równo miesiąc do końca roku, a już mamy obecnie o **44.000 bezrobotnych więcej niż z końcem grudnia ub. roku**. Jest to wogóle najwyższy w tym okresie stan bezrobocia, jaki u nas jest od czasu „statystycznego ujęcia“ tej plagi tj. od r. 1925. Jak skromnie zaczęliśmy, a do jakich rezultatów doszliśmy! Były przecież w ciągu tych 8 lat okresy, kiedy bezrobocie w ostatnim dniu roku było mniejsze niż obecnie na 4 tygodnie przed końcem roku.

A taki stan zaistniał, mimo że mamy przecież — obok starego funduszu bezrobocia — specjalny fundusz pracy, mamy jeszcze nowsze ale jeszcze niewypróbowane „lekarstwo“: fundusz inwestycyjny, mamy wielki i kosztowny aparat „społecznej opieki“ nad bezrobotnymi. Tyłu dobrodziejów i dobrodziejstw, a taka ogromna nędza!

Zwrócono uwagę, że daty o wzroście bezrobocia podano w bieżącym tygodniu o dzień później niż zwykle — we środę zamiast we wtorek. Zupełnie naturalna ostrożność, jeżeli musi się podać wzrost o **17.000 w ciągu jednego tygodnia i to akurat w okresie wyborczym**, kiedy sanacja na gwałt poszukuje argumentów i dowodów dla wykazania, jak świetnie pod jej rządami się dzieje. Właśnie przed kilku dniami czytaliśmy, ile to tysięcy ludzi znalazło pracę „w Krakowskim“, naturalnie dzięki sanacyjnemu magistratowi — skądże się wziął ten olbrzymi wzrost bezrobocia? Czytaliśmy też dopiero onegdaj o „poprawie na rynku pracy“, która miała się objawić we wzroście zatrudnienia w kilku — nie we wszystkich — gałęziach przemysłu — skąd się wziął ten nowy korpus bezrobotnych?

Strach pomyśleć, co to będzie z postępem zimy wobec zupełnej beczynności w dziedzinie bezrobocia. Cóż przyjdzie głodnemu i zziębniętemu bezrobotnemu z tego, że fundusz pracy „przygotowuje kampanję wiosenną“, kiedy jego ciarki przechodzą na myśl, **co się z nimi stanie w najbliższych dniach**. Przecież nawet rozdawnictwo zupek w tym roku się opóźnia — naturalnie, tworzy się przecież komitety dla robienia wyborów, gdzie im w gło-

Wczoraj w godzinach przedpołudniowych pełnomocnicy Socialistycznej Listy Robotniczej złożyli w Głównej Komisji Wyborczej dla wszystkich okręgów wyborczych listy kandydatów do Rady miejskiej w Krakowie.

Kandydatami Socialistycznej Listy Robotniczej są:

W OKRĘGU I. ŚRÓDMIEŚCIE:

- 1) Franciszek Kubanek, urzędnik pryw.,
- 2) Adam Bujas, szofer,
- 3) Dr. Ignacy Aleksandrowicz, adwokat,
- 4) Anna Kozubkova, emerytka,
- 5) Władysław Urbanik, rob. metalowy.

W OKRĘGU II. WAWEL—NOWY ŚWIAT—PÓŁWSIE:

- 1) Jan Stańczyk, b. poseł, gen. sekr. Związku Górników,
- 2) Marcin Łachecki, stolarz, sekr. Związku robotników drzewnych,
- 3) Władysław Jura, urzędnik pryw.,
- 4) Teodor Zatorski, pracownik tramwajowy,
- 5) Ludwik Białoruski, krawiec,
- 6) Kazimierz Gawin, stolarz.

W OKRĘGU III. PIASEK:

- 1) Henryk Jankowski, przew. Związku pracowników komunalnych i inst. użyt. publicznej,
- 2) Stefan Czerwieniec, urzędnik pryw.,
- 3) Józef Jedynak, sekr. Zw. dozorców domowych,
- 4) Lubomir Lehman, stud. uniwersytetu,
- 5) Marjan Słowiak, robotnik,
- 6) Tomasz Marczyński, krawiec.

W OKRĘGU IV. KLEPARZ:

- 1) Zygmunt Bocian, gen. sekr. Związku prac. chemicznych,
- 2) Maksymilian Fischgrund, dziennikarz,
- 3) Michał Puchacki, murarz.

W OKRĘGU V. WESOŁA—WARSZAWSKIE:

- 1) Rudolf Bator, prezes Związku zaw. kolejarzy,
- 2) Henryk Pellar, emeryt kolejowy,
- 3) Antoni Adamczyk, emeryt kolejowy,
- 4) Marjan Branowicer, stolarz.

W OKRĘGU VI. KAZIMIERZ—STRADOM:

- 1) Dr. Henryk Schreiber, adwokat,
- 2) Wojciech Murzyn, prezes Związku dozorców domów i służby domowej,
- 3) Salo Fischgrund, urzędnik pryw.,
- 4) Karol Pieprzyk, krawiec,
- 5) Mendel Bursztyn, piekarz.

W OKRĘGU VII. ZWIERZYNIĘC—CZARNA WIEŚ—NOWA WIEŚ:

- 1) Dr. Józef Rosenzweig, adwokat,
- 2) Jan Sawicki, murarz, sekr. Centr. Związku rob. budowlanych,
- 3) Marja Królikowska, emerytowana robotnica fabryki tytoniu.

W OKRĘGU VIII. KROWODRZA—ŁOBZÓW:

- 1) Kazimierz Przybyś, przewodniczący Rady Związków zawodowych,
- 2) Kazimierz Bulsiewicz, szewc, inwalida wojenny,
- 3) Kazimierz Łuczak, robotnik (posadzkarz).

W OKRĘGU IX. DĘBNIKI—ZAKRZÓWEK—LUDWINÓW:

- 1) Władysław Matula, garbarz, sekr. Związku pracowników chemicznych,
- 2) Karol Żyła, handlowiec,
- 3) Adam Czech, murarz.

W OKRĘGU X. GRZEGÓRZKI—DĄBIE—PŁASZÓW:

- 1) Dr. Bolesław Drobner, chemik,
- 2) Michał Butrymowicz, metalowiec,
- 3) Jan Kremer, murarz,
- 4) Józef Madej, ceglarz,
- 5) Kazimierz Bieniek, emerytowany st. sierżant W. P.

W OKRĘGU XI. PODGÓRZE:

- 1) Dr. Romuald Szumski, apl. adwokacki,
- 2) Stanisław Karton, kontrolor tramw.,
- 3) Stanisław Cekiera, krawiec,
- 4) Aleksander Lichoń, piekarz,
- 5) Dr. Leon Feiner, adwokat,
- 6) Piotr Kuziemski, stolarz,
- 7) Samuel Blum, urzędnik pryw.

Sport a polityka

W najbliższą niedzielę odbędzie się w Berlinie mecz w piłkę nożną polsko-niemiecki. W czasie, kiedy cały świat sportowy bojkotuje Niemcy, jedyna Polska wyrwa je z tego odosobnienia. Jest to zrozumiałe i naturalne jako wynik zmienionego nastawienia politycznego wobec Hitlera. Zawody te nie mają też nic wspólnego ze sportem, są imprezą wyłącznie polityczną. Przyznaje to prasa sanacyjna, robiąc w ten sposób z antypolitycznego — czy nie tak? — sportu coś zupełnie przeciwnego.

I tak pisze „IKC“ w artykule pod tytułem „Znaczenie polityczne zawodów piłkarskich Polska—Niemcy“, że — wedle wywodów hitle-

wie pomoc — poza obietnicami — dla bezrobotnych!

Bezrobotni fizyczni i umysłowi są jednak też wyborcami i z pewnością zastosują w dniu 10 grudnia wobec sanacji tę samą metodę, jaką ona wobec nich stosuje: zapomną o jej istnieniu, okażą jej zapomocą kartki wyborczej, że potrafią jej odplacić się za wszystkie udręki, na jakie sanacja ich wystawia i wobec których jest zupełnie obojętna.

— 000 —

rowskiego pisma gdańskiego — spotkanie będzie miało **duże znaczenie polityczne**, ponieważ „pozwoли nieufnemu światu pokazać, że w Niemczech nie rządzi terror, lecz porządek i że Niemcy mają zdecydowaną wolę pokojową. Polscy goście będą w Berlinie traktowani jako mili koledzy sportowi“. Jest to więc zwycięstwo propagandy Goebbelsa: wszystko, co się pisze w Niemczech, należy do „Greuelpropagandy“.

Jeszcze silniej wylazi w tem „spotkaniu sportowym“ nuta polityczna wedle „Kurjera Polskiego“, który pisze, że „w liście dziennikarzy sportowych, wybierających się do Berlina na mecz Polska—Niemcy, zaszły w ostatniej chwili na **życzenie czynników miarodajnych** pewne zmiany. Zdecydowały o nich względy, które w doborze osób, towarzyszących imprezom reprezentacyjnym, są od czasu objęcia władzy przez Hitlera, brane w Niemczech poważnie pod uwagę“.

Znamienne też jest, że w pismach sanacyjnych w ostatnich dniach **zaprzestano prawie zupełnie pisać o Niemczech**. Podczas gdy do niedawna np. „IKC“ dzień w dzień zamieszczało po kilka informacji o terrorze i gwałtach, dziś o tem cicho sza — widocznie także na skutek interwencji „czynników miarodajnych“. Niema jak u nas: od najsilniejszej nienawiści do wybuchów miłości, tak sobie na komendę

Cele i odosobnienia Polski

Otrzymał artykuł następujący ob. B. Elmera; zamieszczamy go chętnie. Red.

W dniu ataku gazowego wzmocniło się wśród ludności Warszawy poczucie, jak groźną może być przyszła wojna i jak pożądanym jest pokój. Nazajutrz rano doniosły dzienniki, że właśnie w dniu ataku gazowego poseł polski w Berlinie p. Lipski zawarł z kanclerzem Rzeszy pewnego rodzaju „pokój”. Niby jak w pogodnej sztuce teatralnej.

Na czym miałyby ów „pokój” polegać? W pakcie polsko - niemieckim, podpisanym w Locarno, jest już zobowiązanie o załatwianiu sporów bez stosowania siły. W pakcie Brianda, Kellogga wojna jest zakazana. Ustna deklaracja pokojowa kanclerza Rzeszy Hitlera wobec posła polskiego jest więc powtórzeniem już przyjętych zobowiązań i nie wnosi nic nowego do sprawy bezpieczeństwa.

Zawiera nawet mniej niż Hitler ogłaszał w jednym ze swych przemówień publicznych. Wyraził on bowiem gotowość zawarcia paktu nieagresji ze wszystkimi państwami. Gdyby zapowiedziały rozmowy polsko - niemieckie przesyłały na sprawę paktu nieagresji, to ceną wymaganą przez Hitlera byłoby tak zwane równouprawnienie wojskowe. To znaczy, za papier, zwany paktem nieagresji Polska musiałaby uznać już dokonane i dalsze zbrojenia Niemiec.

W oficjalnym komunikacie niemieckim jest jeszcze jeden punkt. Jest stwierdzenie obustronnej woli, żeby w sprawach obchodzących oba kraje porozumiewać się bezpośrednio. Zastanawiająca stylizacja! Rozumie się przecież samo przez się, że państwa, utrzymujące ze sobą stosunki dyplomatyczne, porozumiewają się ze sobą bezpośrednio. — Wszak od 7 lat porozumiewają się rządy „pomajowe” z rządami Rzeszy nie inaczej, jak bezpośrednio. Podkreślenie decyzji załatwiania spraw polsko - niemieckich w drodze bezpośrednich rokowań musi więc mieć pewne znaczenie. Ale jakie?

Istnieje w Polsce kompleks spraw politycznych, którymi Niemcy się interesują, jak mniejszość niemiecka, konwencja górnośląska, stosunek Polski do Gdańska. Jak długo Niemcy były członkiem Rady Ligi Narodów, to miały instytucję, przed którą Polskę pozywały lub pozywać mogły. Nim wstąpiły do Ligi, działały za pośrednictwem zaprzyjaźnionych państw trzecich. Ale obecnie, gdy z Ligą zerwały, nie wypada im, choćby pośrednio, do niej apelować. — Skazane są — w razie sporu — na bezpośrednie rokowania z Polską.

Stwierdzenie tego stanu rzeczy w komunikacie oficjalnym byłoby powściągliwie zrozumiałe i znakomicie uwidoczniłoby dobrą wolę i lojalność traktatową Polski. Natomiast ogólnikowa wzmianka o bezpośrednich t. j. dwustronnych rokowaniach wywołała powódź szkodliwych dla Polski komentarzy zagranicą, a poważne wątpliwości w niezależnej i opozycyjnej prasie polskiej. Nadano temu brzmieniu sens jak gdyby pewnej „ekstratury” w stosunku do Francji i do „Małej Ententy”. Prasa niemiecka z triumfem pisała o zerwaniu „żelaznego pierścienia”, ukutego przez Francję i jej przyjaciół. O oderwaniu się Polski od polityki francuskiej pisały niektóre miarodajne pisma angielskie.

Najbardziej wypróbowane w wierności dla Polski pisma francuskie uderzyły na alarm.

Nie bez powodu. Okoliczności są bowiem wyjątkowe. Hitler zerwał z Konferencją Rozbrojeniową, wystąpił z Ligi Narodów, zmobilizował swój obóz do walki z Traktatem Wersalskim i o zbrojenia Niemiec. Równocześnie dokłada wszelkich starań, żeby świat, który mu nie ufa, przekonać, że żądanie „równouprawnienia wojskowego” t. j. zbrojeń nie zasługuje na podejrzenia i wcale nie stoi w sprzeczności z polityką pokojową. I w trzy dni po „plebiscycie”, gdy świat cały jest w oczekiwaniu, Hitler poczyni, jawi się poseł polski na audjencji, żeby zaświadczyć w komunikacie zredagowanym za obopólną zgodą, że Polska ma zaufanie do zapewnienia pokojowych Hitlera. Poczem p. minister Beck oświadcza za pośrednictwem PAT-a, że „polityka obydwa rządów czujnie i aktywnie dąży do zabezpieczenia jej przed możliwością jakiegokolwiek napaści”. Powstaje wrażenie, że tak zwane rokowania bezpośrednie, są rokowaniami odrębnymi.

I tu jest sedno rzeczy. Wiadomo bowiem, że polityka niemiecka dąży systematycznie do rozbicia francuskiego systemu bezpieczeństwa europejskiego. Hitleryzm obudził Europę z Francją i Anglią na czele z letargu i podkopał wiarę w stabilizację na zachodzie za cenę operacji dyplomatycznej na wschodzie. Hitler, nie mogąc w Paryżu kontynuować polityki „wolnych rąk” na Wschodzie, nie mogąc również przez Moskwę wywierać nacisku na Polskę, próbuje ją odosobnić przez bezpośrednie i odrębne rokowania z Warszawą.

Na czym oparł swe rachuby faktyczne? Sojusz polsko - francuski ma na celu utrzymanie wersalskiego „status quo” i gwarancję obopólnego bezpieczeństwa. Dyplomacja niemiecka wychodzi z przypuszczenia, że albo przyjaźń polsko - francuska jest dostatecznie podminowana albo przez zachęcanie do t. zw. samodzielności politycznej Polski można będzie tę przyjaźń jeszcze bardziej podminować. Odgłos w poważnej, wytrawnej a zarazem niezachwianie polonofilskiej prasie francuskiej wskazuje, że taktyka Niemiec wobec Polski jest zręczną i pełną niebezpieczeństw.

Do czego zmierza taktyka niemiecka?

ka? Do odosobnienia Polski. Do odosobnienia dyplomatycznego i militarnego. Co to znaczy? Do wytworzenia sytuacji, w której Polska znajdzie się sam na sam z Niemcami. Doniesienia prasy zagranicznej, że obecne polsko - niemieckie rokowania dotyczą zmian terytorjalnych na Wschodzie, są tylko oparte na domysłach. Niemniej jednak odzwierciedlają znane i faktyczne tendencje Niemiec. W dążeniu do odosobnienia Polski zmierzają Niemcy Hitlera do stworzenia sytuacji, w której „zapropinowatyby” osamotnionej Polsce rokowania o rewizję granic i w której mogłyby poprzeć swą „propozycję” przewagą wojskową, odzyskaną na podstawie t. zw. równouprawnienia. Nie trudno przewidzieć, jakie byłyby skutki, gdyby Niemcy zdołały do owej sytuacji doprowadzić.

Wszelka „ekstratura” Polski jest ułatwieniem gry niemieckiej. Stąd sensacyjne wrażenie pierwszej wizyty posła polskiego, p. Lipskiego w pałacu kanclerskim i zapoczątkowanych rozmów odrębnych. Czy ze strony polskiej to wrażenie było przewidziane?

Zarówno majowej jak i listopadowej wizycie posłów polskich w Berlinie nadała reżyseria berlińska znaczenie sensacyjne, nieproporcjonalne do przedmiotu rokowań. Nikt zaś nie umie odpowiedzieć, jaki realny interes ma polska dyplomacja, żeby sekundować przy owej inscenizacji, której wrażenie służy polityce Niemiec, a nie Polski. W polityce zagranicznej wiele bowiem ważnych opinia publiczna, zwłaszcza w krajach zachodnich, gdzie rządy z nią się liczą. Wrażenie raz utrwalone nie tak łatwo może być usunięte. Przyczem zachodzi niebezpieczeństwo, że w przyszłych rokowaniach Niemiec z wielkimi mocarstwami fakt gotowości Polski do odrębnego ułożenia się z Niemcami może być przyjęty do wiadomości i nadać bieg rokowaniom przy „desinteressement” — (braku zainteresowania) w stosunku do Polski.

Polska opinia publiczna stoi niewzruszenie na gruncie naiściślej przyjaźni i współpracy z Francją. Przetrwa ona niezłomnie w przekonaniu, że znajdzie pełne zrozumienie w opinii francuskiej. Dyplomacja gra przemianą żywotne interesy narodów zostają.

BENEDYKT ELMER.

Karjera nieznanego dziennikarza niemieckiego

Podczas wojny światowej czynny był w Niemczech w dziale propagandy partyjnej, wygłaszając odczyty aneksjonistyczne niejaki dr. Edward Stadtler. Odczytami swymi dr. Stadtler ani się nie wstawił, ani popularności nie zyskał, a po wojnie nikt nic o nim nie słyszał.

Później pomiędzy wieloma periodykami, jakie pojawiły się w Niemczech, ukazało się także czasopismo p. t. „Der Ring”. Widziano je w kioskach; być może, że miało nawet czytelników, ale wielkiego zainteresowania nie wywołało. Dopiero w roku 1932 po przepełnieniu Brüninga i gdy Papen został kanclerzem, ogół dowiedział się o istnieniu „Klubu Panów” (Herrenklub), którego członek objął najwyższe stanowisko w Niemczech po to, żeby rozwiązać wszelkie iluzje, jakie kto jeszcze żywił, że przysięga na wierność konstytucji do czegośkolwiek obowiązuje.

„Der Ring” był właśnie organem „Klu-

bu Panów”, którego członkowie reprezentowali grube kapitały niemieckie.

Dr. Stadtler, mąż z czasopisma „Der Ring”, bez długich namysłów znalazł się wkrótce wśród wyznawców Hitlera, a po wyborach — w Reichstagu.

W parlamencie niemieckim nie było nic do robienia. Mówił wyłącznie Hitler, a sprawy „pałace” załatwiał sam Goering. Dr. Stadtlera, jako zawodowego dziennikarza i wydawcę zrobiono zarządcą firmy „Ullstein”. Tymczasem akcja „ujednostajnienia” prasy pogrzała „Tempo” oraz „Vossische Abendblatt”; przypieczętuje ona także ruinę dzienników „Morgenpost” i „Illustrierter”, które swoimi rekordowymi nakładami 700.000 i 2.500.000 pozwalały wydawnictwu Ullsteina na pokrywanie strat ponoszonych na wydawnictwach „Voss”.

„Ujednostajnionych” dzienników wszyscy w Niemczech mają po uszy. Chcie-

„jedności narodowej”

Przyjechał ci do mnie jeden taki, radny miejski z Poznańskiego, z samego pogranicza. Kłopoty — powiada — mam, i to nie bylejakie. Siedli my; gadamy...

— Listę u nas — snuje ten swoją opowieść — pan starosta zrobił zgodną, żeby Niemcom zgodę w narodzie polskim wykażać; żadnych innych list u mnie w powiecie nie będzie, i kwita. No, i nie było... Wszyscy my trafili do rady miejskiej bez protestu; i przyjemność, i spokój...

Aż tu nazajutrz czytam — oczom nie wierzę — ogromnemi literami w naszej gazetce „sanacyjnej” na pierwszej stronie:

„Wielkie zwycięstwo obozu porządkowego w Pipidówce Poznańskiej”.

Trochę się zdziwiłem; jakże tak? Jedność była przecie narodowa, a B.B., okazuje się, zwycięstwo odniósł...

Spojrzę potem na gazetkę endecką, co to jej ksiądz kanonik pomaga, i znowu widzę — literę, jak wola:

„Pipidówka Poznańska pozostała wierna sztandarom obozu narodowego”.

Oj — myślę — nie jest dobrze; będzie — myślę — zaczepka.

No, i przyszła zaczepka...

**

Pan referent bezpieczeństwa przyjął mnie — można powiedzieć — grzecznie; rączki zacierał, nóżkami szargał, papierosikiem częstował.

— Pan szanowny — mówi — mandat radnego otrzymał; pan szanowny, naturalnie, do klubu B.B.W.R. przystąpić raczy; do województwa daliśmy już znać; pan wojewoda bardzo zadowolony; pan wojewoda napomknął nawet, że Pipidówka Poznańska — to perła korony polskiej... Pan szanowny deklarację tu oto podpisze...

I jakiś papierek pod nos mi tka.

Ju do niego grzecznie tak samo i łagodnie, że ja to jestem i narodowy, i bezpartyjny, i chrześcijański, ale że do żadnej partii rządowej, to jaby wolał tego, narazie, jeszcze nie... Rozejrzeć się... Pokombinować... z żoną tego...

A pan referent tylko rączki zaciera i oczkiem typie.

— Podateczków — powiada — u pana szanownego nagromadziło się zaległych na tysiączków parę. Okólniczki teraz surowe. Tu — powiada — podateczki, a tu — powiada — deklaracyjka. Grzecznie — trzeba przysłać — proszę.

**

— A ty co?

— Cóż ja? ja podpisałem...

— A endecki co?

— Endecki? powiedzieli, że jestem żydowski karobek, spytałem, czy Wiślicki mnie już otrząsał i powiedzieli, że młody „Obwiepol” zęby mi wybijają.

— No, a ty co?

— Ja, przyjechałem do ciebie po radę...

**

— Rada — mówię — prosta; bądź ty — mówię — do połowy, bracie, babekiem, i od połowy endekiem. W Pipidówce Poznańskiej nikt nie zauważy różnicy; będziesz w obu połowach i narodowy, i chrześcijański, i bezpartyjny, i niezależny; toż i obilnie razem „jedność narodową”, żeby Hitlera postrzążyć...

**

Bu; dzo był wdzięczny.

Bo i pan wojewoda nie zmarszczy brwi, i młody „Obwiepol” zębów nie wybiję.

ARCHIWISCI

liby dowiedzieć się słowa prawdy, przeczytać coś dobrego, ale sprawy ducha w Trzeciej Rzeszy nie są dobrze widziane. I kto wie, jak długo obywatel niemiecki będzie jeszcze musiał czekać na słowo prawdy i na dobrą książkę.

Narazie dr. Stadtler jeszcze pływa i jest „dyktatorem” prasowym.

Rozporządzenie o zaległościach podatkowych

MA SIĘ UKAZAĆ W NAJBLIŻSZYCH DNIACH

W dniach najbliższych ma się wreszcie ukazać przygotowywane już od miesięcy rozporządzenie ministra skarbu w sprawie zaległości podatkowych. Odnosić się ono będzie do zaległości z przed 1 października 1931 r. w podatkach bezpośrednich, to znaczy gruntowym, od nieruchomości, przemysłowym, dochodowym i majątkowym, oraz podatku od spadków i darowizn. Rozporządzenie określi bliżej, co należy uważać za zaległości. Co zaś do spłaty ich ustala spłatę w dwudziestu ratach półrocznych, poczynając od 1 stycznia 1935, o ile chodzi o zaległości od rolników i właścicieli bu-

dynków, dające się zabezpieczyć hipotecznie. Płatnikom, którzy nie posiadają majątku nieruchomości, umarza się z urzędu czwartą część zaległości, a resztę rozkłada się na dwanaście rat kwartalnych, również poczynając od 1 stycznia 1935. W ten sposób w pierwszej kategorii spłaty zostają rozłożone na dziesięć lat, w drugiej na trzy lata. Ulgi nie będą stosowane, o ile zaległości powstały wskutek jawnej zlej woli płatnika. Czy taki wypadek zachodzi, oceniać będzie ministerstwo skarbu, względnie Izby skarbowe, a w zakresie podatków samorządowych wojewodowie.

Pożyczka wewnętrzna i polisy ubezpieczeniowe

SENSACYJNE INFORMACJE SANACYJNEGO PISMA

Łódzki „Głos Poranny” podaje:

„W tych dniach sfinalizowana zostanie sensacyjna umowa, zawarta pomiędzy ministerstwem skarbu i głównym komitetem pożyczki narodowej z jednej strony, a niektórymi większymi Towarzystwami Ubezpieczeniowymi z drugiej strony.

Każdy subskrybent pożyczki, który podpisał jej co najmniej na sumę 500 złotych, może cedować swe prawa na odnośne Towarzystwo Ubezpieczeń, które wzamian za tę cesję wydaje mu polisę życiową na sumę o około 50 procent wyższą od sumy pożyczki, płatną po upływie dziesięciu lat, a więc 2 stycznia 1944 r., który to termin zbiega się dokładnie z ostatecznym terminem spłaty obligacji pożyczki narodowej przez skarbowe państwo. Na

wypadek wcześniejszej śmierci cała umowa polisy płatna jest natychmiast w gotówce, w złotych w złocie.

Po zawarciu umowy z towarzystwem subskrybent będzie musiał w dalszym ciągu wpłacać swe raty, przypadające z tytułu pożyczki i z chwilą niezapłacenia kolejnej raty polisa traci swą moc. Jednocześnie należy zaznaczyć, że subskrybent wraz ze wszystkimi prawami zrzeka się na rzecz Towarzystwa również należności przypadających z tytułu kuponów odsetkowych.

Przypuszczalnie umowa ta wejdzie w życie za kilka dni i pierwsze transakcje cesyjne będą mogły być dokonane już w ciągu przyszłego tygodnia.”

— o o o —

Sesja międzynarodowej konferencji pracy

TEMATEM OBRAD BĘDZIE SPRAWA SKRÓCENIA CZASU PRACY

Na 11 maja 1934 wyznaczony został termin otwarcia sesji Międzynarodowej Konferencji Pracy w Genewie.

Program obrad przewiduje między innymi sprawę skrócenia czasu pracy, która stanowiła już przedmiot obrad konferencji poprzednich; obecnie sprawa ta załatwiona ma być ostatecznie w formie projektu międzynarodowej konwencji. Następnie rozpatrywany ma być projekt konwencji w sprawie ubezpieczenia na wypadek braku pracy opracowany przez Międzynarodowe Biuro Pracy na podstawie opinii poszczególnych rządów, zagadnienie rozszerzenia spisu chorób zawodowych, uprawniających do odszkodowania na podstawie konwencji z roku 1921, dalej zagadnienie

zachowania uprawnień do rent inwalidzkich przez robotników-obcokrajowców, którzy przenosili się z jednego kraju do drugiego.

Międzynarodowa Konferencja Pracy powziąć ma również uchwały w sprawie zakazu zatrudniania kobiet w kopalniach pod ziemią, oraz w sprawie częściowej zmiany konwencji o pracy nocnej kobiet. Program obrad przewiduje wreszcie dyskusję nad organizacją i skoordynowaniem robót publicznych krajowych i międzynarodowych na podstawie specjalnego raportu opracowanego przez Międzynarodowe Biuro Pracy, oraz dyskusję nad sprawozdaniem dyrektora MŁP i działalnością Międzynarodowej Organizacji Pracy.

— o o o —

Rozłam w kościele protestanckim

Biskup Hossenfelder zgłosił ustąpienie ze stanowiska ministra dla spraw kościelnych. Rozłam w Kościele protestanckim robi wielkie postępy. Walka toczy się między ortodoksyjnymi protestantami, którzy za podstawę religii uznają stary testament, a tzw. niemieckimi chrześcijanami, którzy odrzucają stary testament jako „wymysł żydowski”. Na czele ortodoksów stoi biskup krajowy Müller, zaś biskup Hossenfelder stał na czele „niemieckich chrześcijan”.

Widocznie pierwszy kierunek okazał się silniejszy.

Berlin, 30 listopada. Ewangelicka informacja prasowa donosi, że ministerstwo duchowne, tj. konsystorz niemieckiego Kościoła ewangelickiego podało się do dymisji. Biskup kościoła ewangelickiego Rzeszy dymisję przyjął, zwracając się do członków ministerstwa duchownego o pozostanie na swych stanowiskach do chwili nowego obsadzenia ich urzędów.

Ludendorff w obozie koncentracyjnym?

W kołach emigracji niemieckiej krąży pogłoska, że generał Ludendorff jeszcze przed kilkoma tygodniami został aresztowany i odstawiony do obozu koncentracyjnego w Dachau. Organ jego „Ludendorffs Volkswarte” został zamknięty, majątek jego skonfiskowany.

Gdyby ta pogłoska sprawdziła się, byłby to szczyt niewdzięczności ze strony Hitlera. Dopiero w październiku hitlerowcy obchodzili dziesięciolecie puczu w Monachium, na którego czele stali Hitler i Ludendorff, obaj „walecznie” uciekli, gdy policja wystąpiła, obaj poszli do więzienia — swoją drogą, nie na zbyt długo. Teraz miałby Hitler zamknąć swego sojusznika do najgorszego obozu koncentracyjnego? Przecież ludzie wiedzą, że dziejąc się dat temu Hitler był sobie zwyczajnym agitatorem i mówcą wiecowym, podczas gdy Ludendorff, mimo przegranej wojny, był sławnym generałem, niedawnym dyktatorem cesarskich Niemiec.

Tak zmieniają się czasy: były kaprał zamyka do więzienia byłego prawdziwego naczelnego wodza, jakim był Ludendorff obok figuranta Hin-

denburga. I jeszcze jedno: Ludendorff był pierwszym, który po przegranej wojnie podniósł hasło nieuznania traktatu weimarskiego i przywrócenia powszechnej służby wojskowej. Temi hasłami szermował Hitler, zanim został kanclerzem, a teraz swego nauczyciela skazuje na ciężkie roboty, a może i na odbieranie szlurhańców od SA.

Ludendorff liczy obecnie 67 lat.

Prasa amerykańska a uznanie Sowietów

Z pośród 1.139 czasopism amerykańskich, które brały udział w specjalnej ankiecie, dotyczącej kwestji uznania Sowietów, 718 zajęło pozytywne stanowisko, 306 negatywne, a 29 obojętne.

Ciekawe są motywy, jakie podawały niektóre opozycyjne czasopisma. Tak np. pewien dzien-

nik uzasadniał swoje stanowisko tem, „że Rosja nie wierzy w Boga”. „Press” wychodząca w Bristolu (Connecticut) powołuje się na „święty charakter rodziny”.

Nakoniec „Gazette Times” z Corvallis odpowiedziała w następujący sposób: „Jesteśmy już tak radykalni, że wątpliwem jest, czy Rosja nas zechce uznać”.

Stefan i Jerzy

Prasa zagraniczna podaje list Stefana Dymitrowa, bułgarskiego komunisty, skierowany do Büngera, prezydenta senatu karnego. List ten, którego kopję posłano Jerzemu Dymitrowowi i Teichertowi, podajemy w dosłownym tłumaczeniu:

„Z gazet dowiaduję się, że świadek Dreszer oświadczył przed sądem, jakoby kilka dni przed pożarem Reichstagu widział Torglera w towarzystwie Dymitrowa, w którym poznał znanego mu z dawnych fotografii osobnika, jaki dokonał zamachu na katedrę sofijską, Stefana Dymitrowa. Zaznaczam, że oskarżony Jerzy Dymitrow niema nic wspólnego ze mną: Stefanem Dymitrowem. Jerzy opuścił Bułgarię w r. 1923 i w sprawie zamachu na katedrę nigdy nie został skazany ani nawet oskarżony. Tym, który w związku z zamachem był ścigany, jestem ja, Stefan Dymitrow. Sąd może się o tem przekonać przez porównanie zdjęć moich jakie znajdują się w książce wydanej przezemnie w r. 1925 z fotografią, którą załączam. Ja jestem tym, który został postawiony w stan oskarżenia i skazany zaocznie na śmierć za czyn, z którym niema nic wspólnego. Opuściłem Bułgarię w r. 1925. Rządowi bułgarskiemu był wyrok śmierci potrzebny, aby usprawiedliwić mordy na setkach i tysiącach chłopów i robotników bez wyroku. Fotografje dowodzą, że niema żadnego podobieństwa między mną a Jerzym, i że świadek nie mógł widzieć Jerzego, gdyż nie jesteśmy do siebie podobni, ani mnie, ponieważ od roku 1925 przebywam bez przerwy w Moskwie”.

List ten wysłany 6 listopada, nie został ze znanych względów włączony do akt oficjalnych procesu lipskiego.

Kronika tarnowska

— o —

ROBOTNICY PIEKARSCY PRZED SĄDEM.

W sądzie okręgowym przed sędzią dr. Rogożem zajęło ławę oskarżonych 7 robotników piekarskich oskarżonych o opór przeciw policji oraz o niebezpieczne pogroźki. Akt oskarżenia uzasadniono tem, że dnia 29 marca br. oskarżeni napadli kupca Mehrera, który sprowadził mace zpoza Tarnowa, a to w tym celu, by mu uniemożliwić rozsprzedaż tych mac. Nadszedł posterunkowy PP, by przywrócić spokój. Wtedy jeden z oskarżonych, **Weissman** zamierzył się na posterunkowego żelaznym drągłem, a inni zachęcani tem, rzucili się na posterunkowego i pobili go. Przybyła dopiero większa ilość policji i przywróciła spokój. Nadto oskarżeni mieli grozić zabiciem Mehrerowi. Oskarżeni wyjaśnili, że jeden z nich miał upoważnienie ze starostwa, by kontrolować, czy kupcy nie sprowadzają mac z miast obcych, potęgując bezrobocie w Tarnowie. Od sprowadzanych mac miała być brana opłata po 50 gr. od kilograma na rzecz bezrobotnych. W wykonaniu kontroli zażądano od Mehrera okazania transportu towaru, czemu ten odmówił. Wówczas robotnicy zawiesili kłódkę na jego składzie. Zeszło się więcej ludzi, wkroczyła policja. **Policjanci ranili kilka osób.** Robotnicy rzucili się na policjantów, rwąc na nich ubranie i uzbrojenie. W toku rozprawy doszło do konfrontacji posterunkowych, albowiem sprzecznie zeznawali. Świadkowie stwierdzili, że część oskarżonych nie brała udziału w zajściach tylko, że policja nazajutrz aresztowała tych, co przy wypieku mac pracowali. Po wywodach obrońcy mgr. Mütza sąd ogłosił **wyrok**, mocą którego skazano Hermana Weissmana na 3 miesiące aresztu, Bernarda Kama na 7 miesięcy więzienia, Markusa Angera na 2 miesiące aresztu i Berla Aspisa na 4 miesiące więzienia. Skazanym zawieszono wykonanie kary. Resztę oskarżonych uniewinniono. W stosunku do zasądzonych sąd zastanowił nadzwyczajne złagodzenie kary, przyjmując, że w danym wypadku chodziło o obronę praw ekonomicznych robotników, którzy miesiącami czekają, by pracę uzyskać. Bronili oskarżonych **mgr. Mütz i dr. Anststein.**

Państwo a folwark

Z racji 15-lecia niepodległości jeden z dygnitarzy „sanacyjnych” wygłosił przez radio prelekcję o konstytucji (tylko panom z „sanacji” wolno korzystać z radja do celów propagandowych).

Prelegent hojnie szafował frazesami „państwowymi”, w rodzaju: „państwo jest przecież własnem i najwyższem dobrem (obywatela)”; państwo jest „wspólnem dobrem narodem” i t. p. Właśnie w Polsce „sanacyjnej” frazesy takie są bardzo na miejscu i liczyć mogą na poklask powszechny. Mimowoli przypomina się śpiew więźniów z „Kapitana z Köpenick”...

Prelegent mniej mówił o tem, czem ma być nowa konstytucja, niż o tem czem być nie powinna.

A więc nie powinna przesądzać ustroju ekonomicznego państwa. Zdałoby się, że zasada bardzo liberalna, że „sanacja” nie chce się wiązać z ustrojem kapitalistycznym i pozostawia furtkę dla wszelkich możliwości. Ale to tylko złudzenie.

Prelegent wyjaśnia bowiem, że do organizmu państwowego nie można stosować zasad, „urągających prostemu pojęciu o prawidłowej organizacji pierwszego lepszego przedsiębiorstwa prywatnego: fabryki, spółki akcyjnej, folwarku lub banku”.

Otóż to zestawienie państwa z folwarkiem prywatnym *przesądza właśnie ustrój ekonomiczny* państwa w mającej kiedyś ujrzeć świat — konstytucji „sanacyjnej”. Prawidłowa organizacja przedsiębiorstwa prywatnego ma na celu największy zysk przedsiębiorcy. Powinna mieć na względzie także dobro konsumenta, ale to w czasach rzadkości. Jeżeli się tedy porównywa państwo z dobrze gospodarowanym folwarkiem prywatnym, to — stosując najdalej idące okoliczności łagodzące — trzeba powiedzieć, że prelegentowi chodzi o każdym razie o nietykalność własności prywatnej i kapitalizmu, w przeciwnym razie bowiem porównanie nie miałoby sensu. Zresztą praktyka dotychczasowa rządów „sanacyjnych” na której prelegent buduje swą konstytucję, mówi sama za siebie. Ale w takim razie pocóż wmawiać w biednych obywateli, że konstytucja nie będzie przesądzała ustroju ekonomicznego?

Tamci bardziej, że prelegent zapowiada *utrwalenie dyktatury* w nowej konstytucji. Nikt o tem nie wątpił. Ale dyktatura „sanacji” to dyktatu-

ra klas posiadających, to „przesądza nie ustroju ekonomicznego”, nie pozostawiając nic do życzenia.

Konieczność dyktatury motywuje dygnitarz „sanacyjny” tem, że Polska sąsiaduje z narodami, „zorganizowanymi w ustrój państwowy silny, rządzone przez rządy reprezentujące niewątpliwie trwałość i ciągłość prac, oraz możność szybkiej decyzji”.

W zdaniu tem maluje się cała płytkość „sanacji”. Stawianie na jednym poziomie hitleryzmu i sowietów jedynie dlatego, że łączy je dyktatorska forma rządzenia, nie wytrzymuje krytyki. Sowiety — źle czy dobrze — dążą do przyszłości, do nowych form

społecznych, hitleryzm zaś chce cofnąć społeczeństwo wstecz. Wiara w trwałość hitleryzmu, to wiara — samobójców. Ale „sanacja” chwytą się wszelkiej dyktatury dla usprawiedliwienia i utrwalenia własnej, chwytają się formy, zapominając o treści, zapominając o tem, że Polska, znajdując się między dwiema dyktaturami o sprzecznej treści społecznej, musi sama określić swoją treść społeczną, którąby *górowała nad sąsiadami*. A taką treścią jest *demokracja społeczna*.

Jeżeli jednak „nie przesądza się ustroju ekonomicznego”, co w praktyce oznacza przesądzanie na rzecz

kapitalizmu, a zarazem ob staje się przy dyktaturze, to w warunkach obecnych rzuca się Polskę w objęcia *hitleryzmu*, co też obserwujemy w ostatnich posunięciach Polski i Niemiec. Do czego to doprowadzić musi — zbyt czarna tłomaczyć.

Siedmioletnia „praca” obozu rządzącego nad konstytucją doprowadziła więc do tego, że konstytucja ta będzie robiona na miarę „niewątpliwej trwałości” hitleryzmu! Bogaty, imponujący plan! Szczęść Boże i... Hitler!

(jmb.).

Karbid w rękach „obcej agentury”

Dziś więc Sąd Kartelowy rozpatrywać będzie wniosek Ministra Przemysłu i Handlu, *rozwiązania umowy między Państwową Fabryką Zw. Azotowych w Chorzowie a firmą „Elektro” w Łaziskach na Śląsku, dotyczącej rezygnacji przez Chorzów z produkcji karbidu, na rzecz Elektro — Łazisk.*

O szczegółach tej transakcji pisaliśmy wczoraj.

Sąd kartelowy rozpatrywać będzie merytorycznie skargę Min. Przemysłu i Handlu. Nie zostaną jednak widocznie ujawnione szczegóły towarzyszące zawarciu tej umowy. Ministerjum Przemysłu i Handlu odmawia jakichkolwiek informacji dotyczących całej tej sprawy. Do wiadomości opinii publicznej przeniknęły tylko niektóre fakty, podane zresztą przez nas wczoraj.

Ze stanu faktycznego wynika, że Państwowa Fabryka Zw. Azotowych w Chorzowie zawarła umowę z firmą „Elektro”. „Elektro” w Łaziskach na Śląsku jest firmą niemiecką. Na rzecz niemieckiego przedsiębiorcy „Chorzów” zlikwidował dział produkcji karbidowej. Od niemieckiej firmy Chorzów w ciągu trzech lat pobrał przeszło dwa i pół miliona złotych tytułem odszkodowania za zrezygnowanie z produkcji karbidu i za zrzeczenie się przywileju monopolistycznego na rzecz „Elektro”.

Kto za to ponosi odpowiedzialność? Kto na rzecz „obcej agentury” zawarł tak niekorzystną umowę? Kto dopro-

wadził do zamarcia Chorzowa, wyludnienia murów fabryki?

Nie możemy zapominać o tem, że Chorzów wybudowany był przez Niemców w 1914 — 1918 r. (a więc w okresie wojny światowej) i stanowił wielką fabrykę, gdzie wyrabiane były wojenne środki chemiczne.

Polska niepodległa wypłaciła Niemcom olbrzymie odszkodowanie za przejęcie Chorzowa. Sejm uchwalił nawet wielomilionowe kredyty specjalnie dla Chorzowa, aby fabrykę tę wyposażać pod względem technicznym i dostosować do potrzeb. Zakupiono wówczas drogie platynowe siatki, które dziś są bezużyteczne.

Dziś Chorzów jest prawie nieczynny. Przed zawarciem umowy w Chorzowie pracowało przeszło 2 tysiące robotników. Obecnie liczba zatrudnionych zmalała do 250 robotników.

Produkcja karbidu z rąk państwowej fabryki przeszła w ręce niemieckiego przedsiębiorstwa prywatnego.

Pod każdym względem transakcja ta była niedopuszczalna. Karbid bowiem jest artykułem zbyt poważnym, aby można było tak lekkomyślnie wyzwać się jego produkcji.

Karbid — jest produktem wyjściowym dla otrzymania wapna azotowego oraz acetyleny. Wapno azotowe odgrywa wielką rolę, w przemyśle cjanowym, gdyż m. in. otrzymuje się z niego amoniak, jeden z podstawowych pro-

duktów przy fabrykacji gazów. Karbid otrzymuje się przez spalanie w temperaturze łuku Volty (2.400 — 3.400 stopni) wapna palonego i węgla. Karbid z wodą wywiązuje acetylen — gaz, który może być zastosowany do celów oświetleniowych.

Jeżeli przez mielony karbid przepuści się azot otrzymuje się nawóz sztuczny.

Acetylen zaś, produkt rozkładu karbidu z wodą, jest pierwszorzędnej wagi produktem chemicznym.

Przez operacje chemiczne otrzymuje się z niego alkohol techniczny, bardzo tani surowiec, mający wielkie zastosowanie w przemyśle wojennym.

Przez chlorowanie acetyleny (poddanie działaniu chloru) otrzymuje się półprodukty, mogące być użyte do wyrobu barwników i środków trujących.

Niemcy używają acetyleny do wyrobu gazów bojowych, i stanowi on w przemyśle wojennym niemiecki produkt wielce wartościowy o olbrzymich możliwościach praktycznych, gdyż jest najczynniejszym środkiem chemicznym.

Ministrami, którzy kierowali Ministerjum Przemysłu i Handlu w okresie „pomajowym” byli pp.: Kwiatkowski, Prystor i gen. Zarzycki. Ten ostatni występuje o unieważnienie umowy.

Kto dopuścił do oddania w ręce zagranicznego kapitału fabrykacji produktu, o tak wielkiem znaczeniu dla kraju?

A. O.

M. SAŁTYKOW - SZCZEDRIN.

Liberał

Z rosyjskiego tłumaczył St. Leśniewski.

(Dokończenie).

— Na litość boską! Co tu teraz mówić o czystości! Z jakim to zapasem wyszedłem w drogę, a skończyłem na tem, że cały w drodze potraciłem. Najpierw działałem „w miarę możliwości”, następnie zjechałem na „choć cokolwiek” — czyżby można było zejść jeszcze niżej?

— Rozumie się, że można. Chcesz li, na przykład, „w przystosowaniu do podłości?”

— Jakże to?

— Bardzo prosto. Mówisz, żeś przyniósł nam ideały, my zaś odpowiadamy: ślicznie, tylko jeśli chcesz, abyśmy sprzyjali, to działaj w przystosowaniu.

— Więc?

— To znaczy, ideałami się nie pysz-

nij, a wedle naszej skali je przykrój i działaj w przystosowaniu. A później, być może, my, jeśli korzyści zobaczymy... My, bracie, również szczwane wilki, projektodawców nieraz widywaliśmy! Niedawno zjawił się do nas podobnie generał Krokodilow: „panowie — mówię — mój ideał — więzienie! Proszę bardzo!” Uwierzyliśmy z głupoty, a teraz siedzimy u niego pod kluczem.

Mocno się zamyślił liberał, usłyszawszy te słowa. I tak już z jego pierwotnych ideałów pozostały jeno same etykiety, a tu jeszcze podłość wyraźną dla nich zalecają! Toż przecie w ten sposób nim się obejrzyysz sam trafisz między podleców. Boże, oświeć!

Miarodajni zaś ludzie, widząc jego

2)

zamyślenie, poczęli ze swej strony naciskać:

— Jeśliś ty, liberale, piwa nawarzył, to teraz nie mędrkuj wypij do dna! Tyś nas na pokuszenie wodził, przywróć nam teraz spokój... działaj!

I począł działać. A zawsze w przystosowaniu do podłości. Spróbuje czasami, wstyd powiedzieć, bokiem umknąć, lecz miarodajny człowiek zaraz go za rękaw: „a ty gdzie liberale, czyżma strzyżesz? Patrz prosto!”

Szły tym trybem dni za dniami, za nimi zaś postępowała również naprzód sprawa postępu „w przystosowaniu do podłości”. O ideałach nie było już mowy — została tylko nikczemność — ale liberał mimo to nie tracił ducha. Cóż stąd, że swoje ideały po uszy w błocie unurzał? Natomiast ja sam stoję nietknięty, jak posąg! Dzisiaj w błocie się unurzam, lecz jutro wyjrzy słońce, wysuszy błoto — i jam znowu jednak nad junaki! Miarodajni zaś ludzie słuchali jego przechwałek i potakiwali

mu: „właśnie tak!”

I szedł on kiedyś ulicą ze swoim przyjaciелеm o ideałach z przyzwyczajenia rozprawiał i swoją mądrość nadewszystko wynosił. Gdy w tem poczuł, jakby mu na policzek przysnęło bryzgami. Skąd? dlaczego? Spojrzał liberał w górę: nie deszczu li czasami? Widzi jednak, że na niebie ani chmurki, a słoneczko płomiennie igra na zenicie. Wietrzyk zaś chociaż i powiewa, ponieważ jednak zakazano wylewać pomyje z okien, zatem podejrzenie paść nie mogło i na taką operację.

— Co za dziwo! — rzecze liberał do przyjaciela: — deszczu niema, pomyj niema a mnie na policzek bryzgi leca!

— A widzisz, tam za węglem zaczął się niejaki człowiek, — odrzekł przyjaciel: — to jego sprawa! Zachciało mu się pluć na ciebie za twoje liberalne czyny, lecz zabrakło mu odwagi zrobić to otwarcie. Otóż on „w przystosowaniu do podłości” z za węgla właśnie plunął i bryzgi wiatr poniósł na ciebie.

Z kraju i ze świata

—o—

REWINDYKACJA KSIĘGOZBIORU ZAŁUSKICH. Według ostatnich, nadeszłych do Warszawy sprawozdań o pracach znajdującej się w Sowietał polskiej komisji rewindykacyjnej, komisja odnalazła w Leningradzie już około 30.000 dzieł słynnego księgozbioru Załuskich, wywiezionego do Rosji po rozbiorach. Pierwsze transporty odzyskanych książek, wśród których znajdują się dość cenne unikatki, mają nastąpić w początkach stycznia przyszłego roku. Zabytki przekazane będą Bibliotece Narodowej w Warszawie.

JAK COŚ UKRADNĄ POSŁOWI ANGIELSKIEMU, NATYCHMIAST SIĘ ODNAJDZIE. — Zagadkowa kradzież walizki, należącej do konsula angielskiego p. Savary, wydarzyła się podczas przevożenia rzeczy z komory celnej do konsulat przy Aleji Jerozolimskiej w Warszawie. Gdy platforma z rzeczami znalazła się przed domem Nr. 69 przy ul. Niskiej, podbiegło kilku ludzi, z których jeden chwycił walizkę i rzucił się do ucieczki. — Zaalarmowana przez woźnicę policja wszczęła natychmiastowy pościg, jednakże sprawcy kradzieży nie udało się ująć, jedynie znaleziono walizkę, porzuconą w ubikacji ogólnej pobliskiego domu. — Walizka była otwarta, ale nic z niej nie zrabowano.

NIEZWYKŁY STRAJK KELNERÓW. W znanej cukierni Lardellego w Warszawie na rogu ul. Marszałkowskiej a Aleji Jerozolimskiej wybuchł strajk kelnerów i kelnererek na tle ekonomicznym. Ponieważ właściciel odmówił pertraktacji, kelnerzy zebrałi się w jednym z rogów kawiarni, nie reagując na wezwania. Gdy nazajutrz rano zajrzało do kawiarni, strajkujący siedzieli w tym samym rogu, zziębnięci i głodni. Strajk trwa dalej.

WRZĄCĄ WODĄ OBLALI KOMORNIKA. Do zajścia doszło podczas eksmisji rodziny Fojutowskich w Mamliczu, w powiecie szubińskim. Komornik sądowy Wacław Szalek z Łabiszyną miał eksmitować Fojutowskich. Cała rodzina, składająca się z pięciorga osób, stawiała zacięty opór. Piotr Fojutowski i jego żona Magdalena oblali komornika wrzającą wodą i poparzyli go dotkliwie na głowie i szyi. W rezultacie tych zajęć aresztowano całą rodzinę. Wszystkich obwinionych o zbiorowy opór odstawiono do sądu grodzkiego w Łabiszynie.

„INTELIGENTNA” ROZMÓWKA I KRWAWY FINAŁ. Donoszą z Warszawy: Przed sądem stanął w charakterze oskarżonego o zabójstwo 26-letni Stanisław Nowak. Któregoś dnia Nowak spotkał się na drodze ze swoim antagonistą Piotrem Góreckim. Między przeciwnikami wywiązał się następujący dialog:

- Te, Amerykan.
- Tyś mocny?
- Toś ty mocny.

Dialog zakończył Górecki słowami:

— Jaksś mocny, no to bij — i wsadził „chojracko” ręce w kieszenie.

Nowak nie dał się długo prosić. Wziął kamień i uderzył Góreckiego w głowę. Górecki padł zalany krwią, a wezwany lekarz stwierdził śmierć. Sąd okręgowy skazał Nowaka na 2 i pół roku więzienia. — Sąd apelacyjny karę tę obecnie zatwierdził.

WIELKA AFERA PRZEMYTU NARKOTYKÓW zatacza coraz szersze kręgi. Na terenie Warszawy w wyniku rewizji aresztowano dwanaście osób. Tymczasowo opieczelowane zostały dwa sklepy apteczne. Wstępne dochodzenie ujawniło niepraktykowane dotąd sposoby przemytu, którego szczegóły nie mogą być ujawnione ze względu na toczące się śledztwo. Równocześnie zlikwidowano szajkę przemytników kokainy na Pomorzu. Narkotyki przeprowadzane były z zagranicy drogą morską do Gdyni. Nielegalny przemyt kokainy odbywał się z Niemiec. W związku z tem osadzono w areszcie bandę przemytników, składającą się z 4 osób.

ARESZTOWANIE HURTOWNIKA PERFUMERYJNEGO PRZED UCIECZKĄ DO PALESTYNY. Duże poruszenie wśród kupców wywołała wiadomość o aresztowaniu znanego hurtownika perfumeryjnego J. Rozenberga, właściciela sklepu, przy ul. Skórzanej w Warszawie. Z nakazu władz prokuratorskich uwięziony został J. Rozenberg w przeddzień ucieczki do Palestyny. Aresztowanie spowodowane zostało skargami kilku fabryk, których odbiorcą był Rozenberg. Jak się okazuje, w ostatnich czasach zakupił on towary wartości około 100.000 złotych i rozpoczął szybką likwidację swoich interesów. Poinformowani o tem wierzyciele śledzili Rozenberga i przed odjazdem zawiadomili o zamierzonej ucieczce policję. Wierzytelom udało się również odnaleźć w różnych miejscach towary.

WYKONANIE WYROKU ŚMIERCI. W Rzeszowie stracono bandytę Kunysza, skazanego na śmierć za morderstwo rabunkowe.

PRZEBITY PRZEZ POLICJANTA. Posterunkowy Wincenty Majcher w Nadwórnej, przebił bagnietem w brzuch Michała Melnyka, gdy ten nie chciał się wylegitymować.

NADUŻYCIA W GIMNAZJUM W RYBNIKU. W ostatnich dniach wykryto w miejscowym gimnazjum, którego dyrektorem jest p. Kądziel, — wielkie nadużycia finansowe, sięgające kwoty 25 tysięcy złotych. W związku z tem zawieszono w urzędowaniu kierownika gimnazjum p. Kądziela.

ROZWIĄZANA ZAGADKA ZNIKNIĘCIA CHŁOPCA W POZNANIU. Zagadka tajemniczego morderstwa w Poznaniu na ul. Przemysłowej 29, dokonanego na Marji Ogrodowskiej w połowie września br., zajmuje nadal władze śledcze. Najciekawszym zwrotem w całej sprawie jest odnalezienie zwłok Stasia Ogrodowskiego, który w tajemniczych okolicznościach zginął równocześnie z tragiczną śmiercią jego matki. Zwłoki Stasia Ogrodowskiego znaleziono na polach pomiędzy Sołaczem a Jeżycami w stanie zupełnego rozkładu. Porzucono je tam w krzakach, a dopiero pewien przechodzień, zbierający wikliny na miotły, odnalazł trupa nieszczęśliwego dziecka. Na miejsce znalezienia zwłok zjechały władze sądowe i policyjne. Tajemnicza sprawa zamordowania Ogrodowskiej i 7-letniego Stasia dozna wreszcie nowego oświeślenia. Znalezienie zwłok jest szczegółem w tej tajemniczej sprawie, który nada całemu biegowi śledztwa nowy zwrot.

„STRZELCY” CZŁONKAMI SZAJKI ZŁODZIEJSKIEJ. Donoszą z Torunia: Ujęto tu zuchwałą szajkę złodziejską, która od maja br. dokonała szeregu włamań. Do tej szajki należeli: Edmund Grzywacz, Jan Wiśniewski, Leon Wiśniewski, Jan Winiarski i Adam Grzywalski. — Obaj Wiśniewscy byli członkami Związku strzeleckiego. Winiarski jest synem zawodowego sier-

zanta 63 pułku piechoty, a Jan Wiśniewski synem posterunkowego policji. Jak z dochodzeń wynika, obaj ojcowie wiedzieli o niecnym procederze ich synów, wobec czego ich również aresztowano, przyczem Wiśniewski, wydany został z szeregów policji. Złodzieje mieli swoją bazę operacyjną w świetlicy Związku strzeleckiego, gdzie przechowywali skradzione przedmioty. Znaleziono tam wiele takich przedmiotów i kilkadziesiąt butelek od wódki, również skradzionej, którą jednak złodzieje zdołali wypić. Teraz dopiero ukazał się oficjalny komunikat, opublikowany przez PAT, o włamywaczach ze Związku strzeleckiego. — Na „strzeleckiej” szajce włamywaczy ciąży zarzut dokonania trzynastu wielkich kradzieży, między innymi włamania do kawiarni Europejskiej, do baru „Satyr”, oraz do wojskowej spółdzielni 63 p. p. Włamanie do spółdzielni wojskowej zmobilizowało czujność żandarmerji wojskowej. Ona wykryła złodziei ze Związku strzeleckiego i przekazała sprawę do dalszego załatwienia toruńskiej policji.

ANGLJA POSIADA NAJNIEBEZPIECZNIEJSZY GAZ. Generalł Crozier oświadczył, że rząd angielski jest w posiadaniu gazu trującego, który jest najniebezpieczniejszym ze wszystkich gazów dotychczas znanych. Poza Anglią tylko jeden kraj wyrabia ten gaz. Uczeń nie zdołał dotychczas wynaleźć maski przeciwko nowemu gazowi.

PROBA WYMUSZENIA NA KRÓLU ANGIELSKIM. Przed sędzią śledczym w Londynie stanął niejaki Clarence Haddon, podający się za inżyniera, oskarżony o chęć wymuszania pieniędzy od króla. W odpowiedzi na oskarżenie Haddon oświadczył: „Czy dlatego ma być ścigany sądowo, że jestem naturalnym synem księcia Clarence’a?” (zmarłego starszego brata króla Jerzego). — Haddon przyznał, że wystosował podanie do króla. Adwokat powództwa cywilnego oświadczył, że byłoby pożądane zbadanie poczytalności Haddona. Sprawę narazie odroczone.

—ooo—

Komedja procesu o podpalenie Reichstagu

Lipsk, 30 listopada. W dalszym ciągu srodowej rozprawy **Dymitrow** zwrócił się do „rzeczoznawców” policyjnych: Wyjaśnijcie panowie istotną prawdę, a mianowicie, że dopiero pożar Reichstagu dał Hitlerowi podstawę do stworzenia narodowo-socjalistycznego państwa. Mówię to dlatego, ponieważ wszystkie dotychczasowe wasze posunięcia partyjne wyraźnie na to wskazują.

Znów dochodzi do ostrego starcia z przewodniczącym. Gdy Dymitrow usiłuje przejść na platformę polityczną, przewodniczący odbiera mu głos. Po krótkiej naradzie trybunał odrzuca wszystkie pytania Dymitrowa oprócz jednego, a mianowicie: Jakie istotne powody wpłynęły na zarządzenie masowego aresztowania komunistów? Następuje przesłuchanie na tę okoliczność kilku świadków policyjnych, którzy potwierdzają, że wyłącznymi prowokatorami zajęć ulicznych byli komuniści i że jednym z celów aresztowań, dokonanych przeważnie po 27 lutego było położenie kresu ewentualnej możliwości prowokacji i zbrojnego powstania.

Fakt ten daje **Torglerowi** powód do zakwestjonowania prawdziwości zeznań, w szczególności radcy kryminalnego Hellera.

Torgler: Świadek myli się w swych twierdzeniach i daje trybunałowi całkiem fałszywy obraz. Przed lipcem 1932 na posiedzeniu Landtagu pruskiego b. minister Severing i prezydent policji w Berlinie Grzesiński, a więc bezpośredni przełożeni świadka Hellera, kilkakrotnie referowali o zamachach i wystąpieniach hitlerowców. Czy świadek, który wówczas pełnił tesa-me funkcje, przypomina sobie te wydarzenia.

Heller, jak było do przewidzenia, przeczy. **Przewodniczący:** Oskarżony Torgler winien złożyć nam dowody.

Torgler powołuje się na stenogramy Landtaga pruskiego, a następnie dodaje: Dawniej świadek był zapewne innego zdania. Uwaga ta wywołuje szczególne „oburzenie” wśród członków trybunału, którzy udzielają Torglerowi surowej nagany.

Dymitrow w uniesieniu: Stwierdzam na podstawie zeznań świadków, że czynniki rządowe przed 27 lutego 1933 nie wydały żadnego zarządzenia, w którym byłaby mowa, że 27 lutego o godzinie tej a tej komuniści planują zbrojny przewrót i że należy przygotować odpowiednio zorganizowaną kontrakcję. Żądam kategorycznie przedłożenia takich dowodów, których panowie nie macie. Oskarżenie niemieckiej partji komunistycznej w sprawie podpalenia Reichstagu uważam za bezpodstawne. W Altonie np. jak stwierdził jeden z świadków, aresztowano

komunistów dopiero 4 marca. Panowie ciągle mówicie o przewrocie, lecz nie aresztowano komunistów przed 27 lutego 1933.

Ta część rozprawy obfituje w najbardziej dramatyczne momenty. Dymitrow wspólnie z Torglerem rzucają na szalę cały zasób krasomówstwa politycznego, dyskredytując raz poraz wyreżyserowane zeznania świadków policyjnych. Przewodniczący kilkakrotnie uderza pięścią w stół, karząc obu oskarżonych, którzy jednak ze starą wychodzą zwycięsko.

TELEGRAMY

POGRZEB ŻOŁNIERZA-POETY

Warszawa, 30 listopada (tel. wł.). Dziś w kościele garnizonowym odprawiono uroczyste nabożeństwo żałobne nad trumną przywiezionego z Rosji śp. porucznika Mączki. Po nabożeństwie odbył się pogrzeb na cmentarzu wojskowym. Przed nabożeństwem wiceminister spraw wojskowych generał Składkowski udekorował trumnę „krzyżem niepodległości”.

ZREDUKOWANY URZĘDNIK RZUCIŁ SIĘ POD POCIĄG

Warszawa, 30 listopada (tel. wł.). Dziś rano na stacji w Jabłonnej pod Warszawą rzucił się pod pociąg, ponosząc śmierć na miejscu, jakiś mężczyzna. Z dochodzeń okazało się, że samobójcą jest 40-letni Leonard Dyniewicz, zredukowany przed kilku dniami urzędnik monopolu spirytusowego.

ZAPOWIEDŹ POWSZECHNEGO STRAJKU KELNERÓW W WARSZAWIE

Warszawa, 30 listopada (tel. wł.). Ubiegłej nocy odbyło się walne zebranie kelnerów zatrudnionych w kawiarniach i cukierniach. Uchwalono poprzeć strajkujących kelnerów w kawiarni Lardellego ewentualnie zapomocą powszechnego strajku kelnerów.

DOLAR

Warszawa, 30 listopada (tel. wł.). Dziś w obrotach prywatnych obracano dolarem po kursie 5.60 zł. Bank Polski płacił 5.51 do 5.52 zł. zależnie od odcinka.

WYBUCH GAZU W BORYSLAWIU

Borysław, 30 listopada. Dzisiaj rano przy ul. Wolskiej w mieszkaniu Stefanji Kościuszkowej nastąpił wybuch gazu, który skutkiem nieszczę-

ności rur przedostał się do mieszkania. Kościuszkowa, wstawszy rano, chciała rozpaść ogień w kuchni i w tym celu zapaliła zapalniczkę. W tej chwili gaz wypełniający mieszkanie eksplodował, wywołując pożar. Zaalarmowana straż ogniowa wydobyla z płomieni Kościuszkową oraz jej 8-letniego syna. Ofiary wypadku, które doznały poparzeń 2-go i 3-go stopnia, odwieziono do szpitala. Wybuch słyszany był w promieniu 2 kilometrów.

JESZCZE JEDEN PROCES CHŁOPSKI

Kielce, 30 listopada. Po trzydniowej rozprawie na sesji wyjazdowej sąd okręgowy w Kielcach po przeprowadzonej rozprawie w sprawie zajęć w Piaszkach Wielkich, powiatu stopnickiego, wydał wyrok skazujący Teofila Bogdalskiego na pięć lat więzienia, Stanisława Króla i Stefana Nowickiego po dwa lata więzienia, Wincentego Kasprzyka, Stefana Maja po roku więzienia i Jana Skrzypka na sześć miesięcy więzienia. W stosunku do Bogdalskiego, Króla i Nowickiego sąd postanowił zastosować do czasu uprawomocnienia się wyroku bezwzględny areszt, — zaś pozostałych postanowił zwolnić za kaucją po 100 złotych. Obrona zapowiedziała apelację. Pozostałych czterech oskarżonych sąd uwolnił.

STERYLIZACJA W GDAŃSKU

Gdańsk, 30 listopada. Senat gdański wydał rozporządzenie, wprowadzające w Gdańsku i na całym terenie W. M. Gdańska prawo sterylizacji osób cierpiących na choroby dziedziczne, a mianowicie: dziedziczny niedorozwój umysłowy, schizofrenia, epilepsja, taniec świętego Wila, dziedziczna ślepota i głuchota, oraz poważny alkoholizm. Zgłaszać wnioski o przeprowadzenie sterylizacji mogą same osoby chore lub też szpitale, zakłady psychiatryczne i karne.

HITLEROWCY NA WĘGRZECH

Budapeszt, 30 listopada. Podczas zajęć antysemitkich policja rozproszyła demonstrujących studentów, aresztując 33 osoby. Wśród aresztowanych jest wielu miejscowych hitlerowców, nie zapisanych na uniwersytet. W Debreczynie policja skonfiskowała 15.000 ulotek, nawołujących do ekscesów antyżydowskich.

KRÓLESTWO BEZ KRÓLA

Budapeszt, 30 listopada. Odpowiadając na interpelację Pallaviciniego, który protestował przeciwko dochodzeniom, wszczętym z powodu bankietu na cześć Ottona Habsburga — minister spraw wewnętrznych oświadczył, że postępowanie władz jest zgodne z obowiązującymi przepisami, ponieważ bankiet był zebraniem politycznym, nie zgłoszonym w myśl obowiązujących przepisów. Przechodząc do sprawy dynastycznej minister oświadczył, że wszyscy członkowie obecnego rządu, podobnie jak i rządów poprzednich uważają, że dawna forma rządu królestwa Węgier pozostała bez zmiany, jedynie sprawa, kto zajmie tron, nie może być obecnie rozpatrywana ze względu na trudną sytuację kraju pod względem wewnętrznym i zewnętrznym.

WAŻNE WYBORY W FINLANDJI

Helsingfors, 30 listopada. W dniach 4 i 5 grudnia odbędą się w całej Finlandji wybory komunalne. Szczególnie aktywną działalność przedwyborczą rozwinęli socjaliści i lappowcy. Władze umiarkowały około 100 list socjalistycznych, na których wystawieni zostali kandydaci znani jako działacze nielegalnej partii komunistycznej.

URATOWANIE ZASYPANYCH GÓRNIKÓW

Berlin, 30 listopada. Z Akwizgranu donoszą, że prace ratunkowe w kopalni „Carolus Magnus” zakończyły się uratowaniem wszystkich 18 górników, znajdujących się w głębi szybu.

POZYCZKA WEWNĘTRZNA WE FRANCJI

Paryż, 30 listopada. Rząd francuski wypuścił w dniu 1 grudnia br. 5-procentowe bonny skarbowe na sumę 1.475.000.000 franków. Operacja ta zatwierdzona już przez parlament wystarczy rządowi na pokrycie spłat, przypadających w końcu roku bieżącego.

KATASTROFALNE OBSUNIĘCIE SIĘ GÓRY

Neapol, 30 listopada. Obsunięcie się ziemi na górze Ochia spowodowało zawalenie się części domu leżącego u podnóża góry. Trzy osoby zostały zabite, 17 odniosło rany.

KOSZTA KONFERENCJI ROZBROJENIOWEJ

Londyn, 30 listopada. Minister spraw zagranicznych Simon oświadczył w odpowiedzi na zapytanie w Izbie gmin, że ogólne wydatki z kasy Ligi Narodów na konferencję rozbrojeniową wynoszą 1.024.506 franków szwajcarskich (tj. 1.762.150 zł.).

Jak się skraca czas pracy Sejmu

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 30 listopada.

Członkowie sejmowej komisji budżetowej otrzymali od jej przewodniczącego posła Byrki pismo z zawiadomieniem, że **pierwsze posiedzenie komisji odbędzie się 11 grudnia**. Komisja będzie obradowała codziennie do 20 grudnia, po czym nastąpią ferie świąteczne. Po ferjach komisja rozpocznie prace **11 stycznia 1934**.

Co do plenarnych posiedzeń Sejmu, przed świętami odbędzie się **jedno, najwyżej dwa po-**

siedzenia. Na pierwszym posiedzeniu marszałek zawiadomi o utracie mandatów przez **więźniów brzeskich**. Rząd ma wnieść cały szereg projektów ustaw o charakterze czysto formalnym.

W związku ze zwołaniem komisji budżetowej pisma podkreślają, że **nie widać najmniejszego pośpiechu w uruchomieniu prac Sejmu**. „Wieczór Warszawski” pisze: „Władze sejmowe zgodnie z zaleceniami z góry starają się skrócić obrady parlamentarne”.

Tylko 35.000 bezrobotnych otrzyma zasiłek

WYPŁATA ZASIŁKU CO 14 DNI

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 30 listopada.

Dzisiaj odbyło się posiedzenie zarządu głównego funduszu bezrobocia, na którym ustalono preliminarz budżetu na grudzień. Budżet przewiduje na zasiłki dla bezrobotnych 11.702.200 zł.

w przewidywaniu, że uprawnionych do zasiłków będzie 35.000 (na 240.000!) bezrobotnych.

Dalej uchwalono zmienić dotychczasowy system wypłaty zasiłków, mianowicie wypłacać się będzie co 14 dni z dołu (dotychczas wypłacano co tydzień).

Od Tarpejskiej skały do Kapitolu

WCZORAJSZY SKAZANIEC ZWIERZCHNIKIEM PROKURATORÓW I POLICJI

Starożytni Rzymianie mawiali, że z Kapitolu (siedziba władzy w starożytnym Rzymie) jest bardzo blisko do Tarpejskiej skały (z której strącano zdrajców stanu), akcentując tym nietylko topograficzną bliskość obu tych historycznych miejsc, ale i łatwość, z jaką wczorajsi władcy stają się dzisiejszymi zdrajcami stanu i odbywają krótki i niedobrowolny spacer od Kapitolu do Tarpejskiej skały, jakkolwiek różne noszą one nazwy w rozmaitych krajach i epokach.

Stwierdzić jednak należy, że i droga odwrotna jest bardzo krótka. Zdarza się wprawdzie, że wczorajsi „zdradcy stanu” przeobrażeni w dyktatorów mniemają, że ten ślan rzeczy należy do historii, że oni byli ostatnimi, którzy tę drogę odbyli, że ci, których oni wysyłają na Tarpejską skałę, są zgubieni i potępieni bezpowrotnie, ale w rzeczywistości... Wszakże zaledwie 3 tygodnie upłynęło, odkąd tow. Leon Nicole, przywódca partii socjalistycznej w Genewie, opuścił mury więzienia, w którym odsiadywał z mocy wyroku sądowego potwierdzonego w największym porządku przez wszystkie instancje, karę za „podburzanie do buntu”, akcję „antypanstwową” i kilka tym podobnych zrad i zdradek stanu, a oto już wybrany został **PREZYDENTEM RZĄDU KANTONU GENEWY**, w którym oprócz prezydium obejmuje departament sprawiedliwości i policji.

Rząd kantonalny, na którego czele staje tow. Nicole, jest rządem socjalistycznym, gdyż na 7 członków w skład jego wchodzi 4 socjalistów: tow. Nicole, Naine, Braille i Ehrler (rząd kantonalny jest w Genewie wybierany w powszechnym i proporcjonalnym głosowaniu przez ogół wyborców). Wczorajszy więzień obejmuje władzę nad policją, do nieposłuszeństwa której miał podburzać, wczorajszy skazaniec jest **zwierzchnikiem prokuratora**, który go „zwytyczył” na sali sądowej, **WCZORAJSZY „BUNTOWNIK” JEST GŁOWĄ RZĄDU**.

Niedawne to chwile 9 listopada 1932, gdy był rząd genewski pokazywał robotnikom „silną rękę”, gdy na manifestację socjalistyczną przeciwko faszystom odpowiedziała szarża policyjna i wojskowa, gdy strzały huknęły na ulicach Genewy, gdy 13 robotników trupem padło, a wielu odniosło rany i wielu w następstwie dostało się do

więzienia. — Zadowolenie panowało wtenczas wśród „państwowców” elementu „Genewy: nareszcie silna ręka! bagnety! karabiny! kary więzienn! Oto co wzbudza szacunek wśród mas i strach wśród „motłochu”. Masy chcą być rządzone silną ręką!

Ta tęsknota za silną ręką nie została zadowolona gdyż tow. Nicole oświadczył obecnie, że **nowy rząd socjalistyczny będzie rządem silnej ręki** i zwróci się przeciw wszystkim, którzy zagrażają **WOLNOŚCI I PRAWOM LUDU**, że rozpocznie on **nieubłaganą walkę z faszystem we wszystkich jego objawach**. Tylko że ta silna ręka będzie **RĘKĄ PROLETARIATU**.

Rok temu, pół roku temu jeszcze zdawało się prokuratorom genewskim i ich mocodawcom, że szcęk wrzeczydzy więziennych zamykających się za ludźmi, którzy ośmielili się manifestować wbrew zakazowi „władzy” zwiastują koniec wolności słowa i zgromadzeń przynajmniej dla klasy robotniczej, że pytania uchylone w sądzie przez przewodniczącego uchylone zostały na zawsze, że przed żadnym sądem prócz obójnego im sądu historii odpowiadać za swe czyny nie będą, a dzisiaj stali się **podwładnymi swego skazańca** i z trwogą oczekują zapowiedzianego przez tow. Nicole'a **śledztwa w sprawie wypadków 9 listopada z. r.** — Na tem śledztwie będą **musieli odpowiedzieć** na każde „uchylone pytanie” bo tam **oskarżonymi nie będą ofiary masakry, ale jej winowajcy**.

Przed paru miesiącami cieszyli się niezmierzenie kapitaliści genewscy, że rząd kantonalny zarządził wydalenie „uciążliwych cudzoziemców” — uciążliwymi cudzoziemcami są dla rządów kapitalistycznych tylko tułacz-socjaliści wygnani z ojczyzny przez dyktaturę, nie są dla nich „uciążliwi” ani emisariusze Hitlera, ani włoscy faszyci, ani Gorgulowcy i Kowerdy. To są mili goście dopóki nie rozchylają się ponad miarę. — Ale teraz tow. Nicole zapowiada, że wszystkie wydalenia zarządzone po krwawym 9 listopada zostaną cofnięte.

To wszystko w ciągu jednego roku. Bardzo krótką okazała się droga wiodąca od Tarpejskiej skały do Kapitolu.

W. J. G.

SENSACYJNE ZAWODY PIŁKARSKIE

Londyn, 30 listopada. W Glasgowie wobec 62.000 widzów rozegrany został w środę sensacyjny mecz piłkarski między drużynami Austrii i Szkocji. Po zaciętej walce zawody przyniosły wynik remisowy 2:2 (1:1). Rezultat wyborów dowodzi, że Austria, mimo że nie udało jej się pokonać Szkotów, jest dla nich coraz groźniejszym przeciwnikiem, a w każdym razie nie ustępuje im zbyt.

REWIZJE W IRLANDJI

Dublin, 30 listopada. Policja dokonała nieoczekiwanej rewizji w mieszkaniu przywódcy „niebieskich koszul” gen. O'Duffy. Jednocześnie odbyła się rewizja w mieszkaniu Blythe'a byłego wicepremiera oraz ministra finansów w rządzie Cosgrave'a.

PROCES O ZAMORDOWANIE PREMIERA JAPONSKIEGO

Tokio, 30 listopada. Pod koniec rozprawy w procesie 20 o udział w zabójstwie Inukai, dokona-

nem w maju br., prokurator zażądał kary dożywotniego więzienia dla dwu oskarżonych oraz kary od 7 do 15 lat więzienia dla pozostałych.

ZALEW AMERYKI WÓDKĄ I WINEM

Waszyngton, 30 listopada. Dla uzyskania kontyngentów importowych napojów wysokowych, przewyższających określone minimum, każdy z krajów cudzoziemskich będzie musiał uczynić Stanom Zjednoczonym odpowiednie ustępstwa w odniesieniu do produktów rolnych. Według miarodajnych informacji, do skarbu Stanów Zjednoczonych zgłoszone już zostały podania o zezwolenie na wwóz 12 milionów galonów wódek i likierów oraz 7 milionów galonów win. Podjęte są już rokowania, celem zawarcia układów wwozowych z kilku krajami.

AMBASADOR AMERYKAŃSKI W MOSKWIE

Nowy Jork, 30 listopada. Nowomianowany ambasador St. Zjednoczonych w ZSRR Bullitt odpłynął na parowcu „Prezydent Harding”, udając się drogą na Berlin i Paryż do Moskwy.

**Czas odnowić przepiętę
na grudzień
zł. 3.50**

KRONIKA

Metody BB

Sanacja razem z chadekami i sjonistami rozwija rozpaczliwą akcję w dzielnicy Wesoła celem zapewnienia mandatów dygnitarzom sanacyjnym. Zwołują oni specjalnymi zaproszeniami z urzędu funkcjonariuszów państwowych i pocztowych i odbywają wiece przy ul. Lubomirskich w lokalu strzeleckim. — Zgromadzenia te robią wrażenie niewolników ściągniętych drogą urzędową. — Kiedy na jednym z tych zgromadzeń zapisali się do głosu kolejarze tow. Packan, Peller i Peretz, to im głosu nie udzielono, ale zgromadzenie zamknięto. — Tuż po zgromadzeniu szereg agentów otoczył tych, którzy mieli odwagę zapisać się do głosu, a jeden osobnik miał odwagę prowokować starego zasłużonego działacza, jakim jest tow. Packan. — Na drugie zgromadzenie w dzielnicy Wesoła, które się odbyło w dniu 29 listopada w lokalu strzeleckim, przybył osobiście dyrektor kolei i zagaił wiec, aby swym autorytetem wpłynąć na zebranych wyborców, przeważnie kolejarzy i pociągnąć ich za listą sanacyjną.

Oprócz tego JW. Pani Bobrowska dwukrotnie już referowała na tych wiecach.

Ponieważ wyborcy dzielnicy Wesoła nie chcieli podpisywać sanacyjno - chadecko - żydowskiej listy, użyto aparatu administracyjnego za pośrednictwem naczelnika stacji krakowskiej, który ściągał specjalnymi zaproszeniami kolejarzy wyborców tejże dzielnicy i wyciągał od nich podpisy na listę sanacyjną.

Po rozpisaniu wyborów do Rady miejskiej przeniesiono prezesa Koła krakowskiego ZZK tow. Franciszka Mucka drogą telegraficzną w ciągu trzech dni z Krakowa do Muszyny.

Powyższe akty teroru i metody agitacji wy-

Głosujcie na Socjalistyczną Listę Robotniczą!

W niedzielę 3 grudnia o godz. 10 przedpołudniem odbędą się w Krakowie

4 wielkie zgromadzenia wyborców

- 1) w Domu Robotniczym przy ul. Dunajewskiego 5
- 2) w Domu Kolejarzy przy ul. Warszawskiej 15/17
- 3) w Domu Ludowym „Wisła” przy ul. Radziwiłłowskiej 23
- 4) w Domu tramwajarzy w Podgórzu przy placu Serkowskiego 7.

Przemawiać będą tow.: dr. J. Aleksandrowicz, R. Bator, Z. Bocian, M. Bogatko, dr. L. Feiner, S. Fischgrund, H. Jankowski, Wł. Matula, K. Przybyś, dr. J. Rosenzweig, dr. H. Schreiber, J. Stańczyk, dr. R. Szumski, dr. W. Szymańska.

borczej sanacji świadczą dobitnie, że nie czują się pewni uzyskania większości do Rady miejskiej. — Klasa pracująca, pracownicy państwowi i kolejowi dobrze rozumieją taktykę menetrów sanacyjnych i przychodzą wprawdzie na ich zgromadzenia i podpisują ich listę pod przymusem, ale w duszy postanowili odpowiedzieć im w dniu 10 grudnia przy wrzucaniu kartek do urny wyborczej.

— o o o —

UŻYWANIE LOKALÓW SZKOLNYCH NA ZGROMADZENIA POLITYCZNE PRZEDWYBORCZE. Jak podaje komunikat w „Kurjerku”, w szkole ekonomiczno-handlowej odbył się przedwyborczy wiec nauczycieli i profesorów szkół średnich. Socjaliści sobie dobrze to zapamiętają i w przyszłości nie omieszkają skorzystać z tego przykładu i również będą wiecować w szkołach.

POCIĄG WYCIECZKOWY DO WIEDNIA. W związku z wycieczką urządzoną przez Polski Związek Turystyczny do Wiednia podajemy uczestnikom następujące informacje: Pociąg specjalny wycieczkowy wyjeżdża z Krakowa w niedzielę 3 grudnia o godz. 13⁵⁰ z dworca głównego. Każdy uczestnik przy zajmowaniu miejsca musi już być w posiadaniu paszportu turystycznego indywidualnego oraz karty uczestnictwa z wyznaczonym miejscem w pociągu z Krakowa do Wiednia. Paszporty indywidualne i karty uczestnictwa, których koszt wynosi zł. 7, są do odebrania w Polskim Związku Turystycznym w dniach 2 grudnia od 9 do 12 i od 16 do 18 oraz w niedzielę 3 grudnia od godz. 9 do 12. Wszyscy uczestnicy

zamiejscowi również w tym czasie muszą odebrać potrzebne dokumenty.

ŚCISŁY KOMITET INFORMACYJNO-WYBORCZY DZIELNIC WESOŁA I WARSZAWSKIE mieści się w Domu kolejarzy (Warszawska 15/17), poza tym komitet dla dzielnicy Wesoła mieści się w lokalu Spółdzielni kolejarzy (ul. Bosacka 11). Wszelkich porad i informacji, dotyczących wyborów do Rady miasta, udzielają wymienione komitety tychże dzielnic.

POTRĄCONY PRZEZ SAMOCHÓD — NA CHODNIKU! Alfred Malina jadąc samochodem, wskutek nieostrożnej jazdy, u zbiegu ulic Strzeleckiej i Kopernika wyjechał na chodnik, przyczem potrącił przechodzącego Uszera Holendera, pomocnika handlowego. Upadając na bruk Holender doznał potłuczeń, auto zaś wpadło na kłosk i zostało uszkodzone.

ZDERZENIE SAMOCHODU Z FURMANKĄ — DWIE OSOBY RANNE. Samochód prowadzony przez nieznanego szofera na ul. Kazimierza Wielkiego najechał na furmankę wiejską, powożoną przez Jana Czepca z Bronowic Małych. Skutkiem zderzenia Czepiec wraz z jadącym z nim Józefem Mrówką wypadli z wozu, doznając ogólnych dotkliwych obrażeń na ciele. Kontuzjowanych opatrzył lekarz pogotowia ratunkowego. Szofer po wypadku umknął z samochodem.

ZABEZPIECZAĆ MIESZKANIA PRZED ZŁODZIEJAMI. Coraz częściej zachodzą wypadki włamań do mieszkań należące niezabezpieczonych. Oto do mieszkania Chaima Gutfreunda, kupca przy ul. Król. Jadwigi 14, dostał się przy pomocy dobranego klucza jakiś sprawca i skradł

TRAVEN

26

KREW I BAWELNA

„Czy wiecie, że Gonzalo nie żyje?”

„Co takiego?” Prawie krzyczał.

„Tak”, powiedziałem spokojnie, nie spuszczać go z oka. „Gonzalo nie żyje. Został zamordowany i obrabowany”.

„Biedny chłopak! Dobry chłop był z niego”, rzekł Antonio z żalem.

„Tak” przytaknąłem, „pocziwy był chłop! I szkoda go. Gdzieście go ostatni raz widzieli, Antonio?”

„W tym domu, gdzie wszyscy mieszkaliśmy”.

„Mr. Shine opowiadał mi, żeście trzej, wy, Gonzalo i Sam odeszli razem w poniedziałek rano”.

„Jeżeli mr. Shine to mówi, myli się. Gonzalo pozostał. Tylko my dwaj, Sam i ja poszliśmy na stację”.

„Nie rozumiem tego”, rzekłem. Mr. Shine stał przy oknie lub we drzwiach, nie wiem dokładnie gdzie, i widział napewno was trzech”.

Antonio uśmiechnął się i powiedział:

„Mr. Shine ma rację i ja mam rację. ale ten trzeci, który był z nami, to wcale nie był Gonzalo, tylko jeden z okolicy, jeden z krajowców, który chciał kupić kury u Abrahama, bo myślał, że będzie mógł je tanio dostać. Abraham jednak odszedł jeszcze przed dwoma dniami, a kury sprzedał już pierwej, zdaje się mr. Shine’owi.”

„W tym samym domu, w którym widzieliście Gonzala po raz ostatni” powiedziałem powoli, „ja go znalazłem zamordowanego

i obrabowanego. To znaczy nie zrabowano mu wszystkiego, pięć pesos i coś ponadto morderca mu zostawił.”

„Chciałbym zachować powagę przy tej tragicznej historii” rzekł Antonio, wykrzywiając twarz w uśmiechu, „ale teraz muszę się doprawdy śmiać. Resztę pieniędzy Gonzala mam ja.”

„No więc!” wykrzyknąłem. „O tem mówię przecież przez cały czas.”

„Tak jest, o tem mówicie, Gale”, odparł Antonio. „Ale te pieniądze przecież wygrałem od niego. Sam wie to dobrze, był przecież przy tem. Sam przegrał nawet pięć pesos. Wkręcił się w nasz zakład.”

Teraz historia stawała się zadziwiająca.

„Sam, ja i Indjanin wyszliśmy razem z domu. Gonzalo chciał zostać i dobrze się wyśpać. Pojechałem z Samem do Celaya. Sam pojechał dalej, a ja częścią szedłem pieszo, a częścią jechałem na kilku przestrzeniach koleją na gapę.”

To, co Antonio mówił, miało brzmienie prawdy. Poza tem miał Sama jako świadka. Ażeby Antonio miał być przejechać całą tę wielką przestrzeń z Celaya zpowrotem, aby zamordować Gonzala, było całkowicie nieprawdopodobnem. Pieniądze wygrał od niego uczciwie, Sam był świadkiem. Żadnego wartościowego przedmiotu Gonzalo nie posiadał. Każdy z nas znał zawartość kieszeni drugiego; a na sobie nikt nie mógł niczego ukryć, uganiał się przecież zawsze do trzech ćwierci nago. Nic tutaj nie pozostawało podejrzanego, Antonio był niewinny.

„No, mój kochany Antonio”, powiedziałem, „proszę was serdecznie o przebaczenie, że

myślałem, iż moglibyście być winnym zamordowania lub śmierci Gonzala.”

„Nic nie szkodzi, Gale”, odpowiedział spokojnie, „nie mam do was urazy; ale nie sądziłem, że będziecie o mnie zaraz myśleć najgorsze. Nie dawałem przecież nigdy nikomu do tego powodu.”

„To prawda. Nie dawaliście”, odpowiedziałem na to. „Ale widzicie, okoliczności tak dziwnie wskazywały na was. Wy i Sam byliście ostatnimi w domu z Gonzalem. Gonzalo, jeżeli, jak mówicie, z wami nie poszedł, nie opuścił już więcej domu. Został w nim zamordowany. Mr. Shine powiedział mi, że odkąd stamtąd odeszliście, nie było nikogo w tej okolicy. Niema tam niczego, coby można ukraść, a droga, któraby mogła przywieść kogoś przypadkiem, także tamtędy nie prowadzi. Ja byłem jeszcze raz na górze, bo musiałem tam czekać na wiadomość z Campu. Li tylko z ciekawości dostałem się do domu i znalazłem Gonzala martwego. Miał wiele ran kłutych nożem, najniebezpieczniej było pchnięcie w lewe płuco, które spowodowało skrwawienie.”

Gdy opowiadałem tak powoli o ranach, zaszła w Antoniu wstrząsająca zmiana. Stał się trupio-blady, wpatrywał się we mnie przeżaloną oczyma, poruszał wargami, łkał i łkał ślinę, ale nie mógł wydobyć słowa. Lewą ręką targał twarz i szyję, jakgdyby chciał zedrzeć sobie ciało, podczas gdy prawą ręką dotykał, jak we śnie, mego ramienia i piersi, jakgdyby chciał się przekonać, czy tu ktoś doprawdy siedzi, czy nie jest to tylko zjawia.

(Ciąg dalszy nastąpi).

bizuterję oraz kilka monet srebrnych zagranicznych ogólnej wartości 200 zł. Następnie do biura Józefa Taubera ul. Szewska 1 przy pomocy wytrycha dostał się złodziej i skradł 31 zł., oraz 2 książeczki oszczędnościowe PKO na nazwisko Stan. Kurdziela i Jana Grzywy.

ZNOWU PORZUCONE DZIECKO. Józefa Bigaj będąc w Kasie. chorych w poczekalni, obdarzona została niezwykle „prezenterem”. Oto zbliżyła się do niej jakaś nieznana kobieta z prośbą o chwilowe zaopiekowanie się 4-tygodniowym niemowlęciem. Po długim wyczekiwaniu Bigajowa przyszła do przekonania, że nieznajoma dziecka nie odbierze i że jest to „najnowsza” forma porzucania dzieci. Po zawiadomieniu policji o wypadku dziecko płci męskiej oddano do żłóbka miejskiego, za matką zaś wdrożono poszukiwania.

FATALNE SKUTKI ŚLIZGAWICY NA ULICACH. Teresa Konopka przechodząc przez Mały Rynek poślizgnęła się na torze tramwajowym, a upadając uderzyła głową o bruk tak silnie, że doznała skaleczenia głowy oraz wstrząsu mózgu. Po opatrzeniu nieszcześliwą przewiozło pogotowie ratunkowe do szpitala.

POŻARY. Onegdaj wieczór w zabudowaniach Franciszka Dymka przy ul. Mazowieckiej 88 wybuchł groźny pożar, przyczem spaliła się stodoła z sianem i słomą, oraz wóz gospodarski. Wezwana straż pożarna po dłuższej a wytężającej pracy ogień ugasiła, zabezpieczając przedtem sąsiednie budynki przed ogniem. Szkoda wynosi około 4000 zł. i jest ubezpieczona. — Wczoraj wybuchły znowu dwa pożary. W domu przy ul. Sienkiewicza od rozgrzanego pieca zapaliła się budka drewniana dla stróża przy budowie. — Przy ulicy Pawiej 20 w realności Dawida Tilesa zapaliły się nagromadzone papiery, pudełka, drewniane paki i drzewo opałowe. W obu wypadkach straż pożarna ogień stłumiła.

TEATRY I KONCERTY

Z TEATRU MIEJSKIEGO IM. JUL. SŁOWACKIEGO. Dzisiaj w piątek dany będzie „Cyd” Corneille’a-Wyspiańskiego na przedstawieniu zakupionem dla młodzieży szkolnej. Jutro w sobotę ukaże się na scenie teatru krakowskiego nowość współczesnego repertuaru sowieckiego pod tytułem „Człowiek z teką” Aleksandra Fajko. w opracowaniu scenicznym p. J. Karbowskiego. Sztuka ta, która niedawno wystawiona była na scenach Warszawy i Łodzi, obudziła duże zainteresowanie, przedstawia na tle życia w dzisiejszej Rosji ciekawy dramat wybitnego działacza ustroju sowieckiego, naprośnie starającego się wyzwolić z pod wpływu przedwojennej przeszłości. Rolę tytułową kreuje p. Wacław Nowakowski, inne ważniejsze role pp.: Granowska, Kłomska, Ludwiżanka, Zalewska, Kułakowski, Modrzewski, Woźnik, Wroński i inni. W niedzielę popołudniu interesująca angielska sztuka R. Macenziego „Igraszki muzyczne”.

„CYGANERJA” Z ADA SARI I NORBERTEM ARDELLIM. Ulubiona opera Pucciniego „Cyganerja” dana będzie w poniedziałek 4 bm. w opracowaniu muzycznym dyr. Bolestawa Wallek-Walewskiego, w reżyserkiem St. Romanowskiego. W operze tej wystąpią gościnnie: nasza sławna śpiewaczka Ada Sari w partji Mimi, oraz świetny tenor oper włoskich Norberto Ardelli, który śpiewać będzie Rudolfa. W dalszych partjach artyści krakowskiej opery pp.: Kisielewska (Musetta), St. Romanowski (Marceli), A. Mazanek (Coline), Mazurek, Syroczeński i Woźniak.

HANKA ORDONÓWNA, znakomita pieśniarka, której wysoki artystyzm budzi podziw wśród publiczności, wystąpi we środę 6 grudnia bm. w Starym Teatrze.

WIEDENSKI CHÓR CHŁOPIECY DAWNEJ KAPELI DWORSKIEJ. którego każdorazowy występ jest wszędzie entuzjastycznie przyjmowany, po sukcesach w Szwecji i Norwegji, wystąpi w piątek 8 grudnia w Starym Teatrze. Bilety w cenie od 1’50 do 5’50 zł. wraz z garderobą są już do nabycia w kasie Starego Teatru oraz w konsulacie austriackim (ul. Kopernika 6).

ODCZYTY I ZEBRANIA

„ZAGADNIENIE PRACY I ASYMLACJI W STANACH ZJEDNOCZONYCH” Dr. William Rose, prof. socjologii w Dartmouth College w Stanach Zjednoczonych, wygłosi pod powyższym tytułem w języku polskim odczyt dziś w piątek o godzinie 7 wieczorem w sali Nr. 39 Coll. Nov.

SPORT

BOCHEŃSKI NA ZAWODACH PLYWACKICH W YMCA W niedzielę 3 grudnia odbędą się w krytej pływalni YMCA propagandowe zawody pływackie z udziałem mistrza Polski, Kazimierza Bocheńskiego. Początek o godzinie 5 popołudniu. Ceny miejsc niskie.

Związki i zgromadzenia

ZEBRANIE KOMITETÓW WYBORCZYCH DĘBNIK, ZAKRZÓWKA, LUDWINOWA odbędzie się w piątek 1 grudnia o godzinie 6 wieczorem w lokalu własnym przy ul. Twardowskiego 49.

KOMITET WYBORCZY PPS W PODGÓRZU podaje do wiadomości, że odbywają się codziennie dyżury od godziny 6 do 8 wieczorem w Domu tramwajarzy (plac Serkowskiego 7, I piętro) celem udzielania informacji w sprawie wyborów.

Reklamacje wyborcze

WYBORCY! WYBORCZYNIE! TOWARZYSZKI! TOWARZYSZE!

Dnia 2 grudnia mija termin wyłożenia w komisjach okręgowych spisu wyborców do przejrzenia.

Do tego czasu każdy z Was powinien sprawdzić, czy jest umieszczony w spisie wyborców. Jeśli kogo nie umieszczono należy natychmiast wnieść reklamację.

Niech nikt z Was nie zaniedba tego obowiązku!

Komisje okręgowe mieszczą się:

dla okręgu I Śródmieście — w szkole gospodarstwa domowego, ul. św. Marka 34;

dla okręgu II Wawel—Nowy Świat—Półwie — w IV szkole miejskiej, ul. Smoleńsk 7;

dla okręgu III Piasek — w VIII gimnazjum, ul. Studencka 12;

dla okręgu IV Kleparz — w XX szkole miejskiej, Rynek Kleparski 19;

dla okręgu V Wesola—Warszawskie — w III szkole miejskiej, ul. Lubomirskiego 21;

dla okręgu VI Kazimierz—Stradom — w XVI szkole miejskiej, ul. Sarego 27;

dla okręgu VII Zwierzyniec—Czarna Wieś—Nowa Wieś — w XXXIII szkole miejskiej, ulica Konarskiego 2;

dla okręgu VIII Krowodrza—Łobzów — w XXXVI szkole miejskiej, ul. Mazowiecka 61;

dla okręgu IX Dębniki—Zakrzówek—Ludwinów — w XLIII szkole miejskiej, ul. Barska 45;

dla okręgu X Grzegórzki—Dąbie—Płaszów — w XXXVIII szkole miejskiej, ul. Żółkiewskiego 15;

dla okręgu XI Podgórze — w XXIII szkole miejskiej, ul. Szkolna 5.

Komisje okręgowe urzędują od godz. 10 do 12 przedpołudniem i od godz. 3 do 6 popołudniu.

**GŁÓWNY KOMITET WYBORCZY
SOCJALISTYCZNEJ LISTY ROBOTNICZEJ.**

Z SALI SĄDOWEJ

WYROK W SPRAWIE ZAJŚĆ NA ODPUSZCIE W GRABIU

W sprawie 12 parobczaków oskarżonych o stawianie oporu policjantom na odpuszczenie 15 sierpnia w Grabiu (pow. Kraków) zapadł wyrok skazujący jednego z oskarżonych na karę 9 miesięcy, jednego na 8 miesięcy, pięciu każdego na 7 miesięcy, jednego na 5 miesięcy, trzech każdego na 4 miesiące więzienia. Jednego oskarżonego sąd uniewinnił. Sąd przyszedł do przekonania, że oskarżeni zmusili posterunkowych do ustąpienia z ludowej zabawy odpustowej.

Bronił adw. dr. Józef Woźniakowski.

28 OSÓB OSKARŻONYCH O KOMUNIZM

Wczoraj przed krakowskim sądem karnym rozpoczęła się rozprawa przeciw 28 osobom męczynom i kobietom, oskarżonym o komunizm. Cała ta grupa młodzieży aresztowana została 9 lipca na wycieczce w Mnikowie, gdzie według doniesień policyjnych, odbywała zebranie polityczne. Rozprawa rozpisana na dwa dni.

REPERTUAR

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Piątek: Teatr nieczynny.

Sobota: „Człowiek z teką”.

Niedziela popołudniu: „Igraszki muzyczne”; wieczorem: „Człowiek z teką”.

KINOTEATRY

Adria: „Dziesiąty kochanek”.

Apollo: „Rozkoszne kłopoty”.

Atlantic: „Sabra” (polski film egzotyczny, w głównych rolach artyści Habimy).

Dom żołnierza: „Dr. Jekyll i mr. Hyde”.

Promień: „Śpiew, całus, dziewczyna”.

Słońce: „Szatan zazdrości”.

Świt: „Serce włóczęgi”.

Sztuka: „Pokusy miłości”.

Ulecha: „Pocałunek przed lustrem”.

Wanda: „14 lipca” („Tańczący Paryż”).

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD POGRZEBOWY

„CONCORDIA”

Jana Wolnego, pl. Szczepański 2, Tel. 103-31

urządza pogrzeby od najskromniejszych do najwspanialszych, przeprowadza ekshumacje i przewozy zwłok do wszystkich krajów

— Mniej zasobnym daleko idące ustępstwa. —

WACŁAW MATYJA

Kraków, Basztowa 15 (Dom „Feniksa”)

poleca P. T. Publiczności

zawsze świeże wędliny oraz mięso doborowej jakości

— po cenach konkurencyjnych. —

RADJO KRAKOWSKIE

Piątek 1 grudnia

7.00: Audycja poranna. 11.40: Przegląd prasy. 11.50: Wiadomości bieżące. 11.57: Sygnał czasu, hejnał. 12.05: Muzyka salonowa z Warszawy. 12.30: Dziennik południowy i wiadomości meteorologiczne. 13.00: Komunikat ministerstwa opieki społecznej. 15.25: Wiadomości gospodarcze. 15.40: Komunikaty PUWF i LOPP. 15.55: Gramofon. 16.10: Duety wokalne z Warszawy. 16.40: Przegląd wydawnictw. 16.55: Koncert kameralny z Warszawy. — 17.50: „Dziesięć minut o teatrze”. 18.00: Odczyt z Warszawy: „O książce naukowej w Polsce”. 18.20: Muzyka ludowa z Warszawy. 19.05: Rozmaitości, komunikaty. 19.20: Weekend (dokąd jechać w święto?). 19.25: Feljeton z Warszawy. 19.40: Wiadomości sportowe. 19.47: Dziennik wieczorny. 20.00: Pogadanka muzyczna z Warszawy. — 20.15: Koncert symfoniczny z Filharmonji warszawskiej. W przerwie: Feljeton: „Kobieta i książka” — wygłosi Kornel Makuszyński. 22.40: Muzyka taneczna. 23.00: Wiadomości meteorologiczne.

Sobota 2 grudnia

7.00: Audycja poranna. 11.40: Przegląd prasy. 11.50: Wiadomości bieżące. 11.57: Sygnał czasu, hejnał. 12.05: Gramofon. 12.30: Dziennik południowy i wiadomości meteorologiczne. 15.25: Wiadomości gospodarcze, skrzynka strzelecka. 15.55: Kronika harcerska. 16.20: Pieśni z Warszawy. 16.00: Audycja dla chorych. 16.40: Kurs średni francuskiego z Warszawy. 17.00: Nabożeństwo z Ostrej Bramy w Wilnie. 18.00: Odczyt z Warszawy: „Tajemnica starych ksiąg”. 18.20: Koncert solistów z Warszawy. 19.05: „Co słysząc w świecie?” — dra Jana Reguly. — 19.20: Rozmaitości. 19.25: Kwadrans literacki z Warszawy. 19.40: Wiadomości sportowe. 19.47: Dziennik wieczorny. 20.00: Muzyka lekka z Warszawy. 21.00: Skrzynka techniczna. 21.20: Koncert szopenowski z Warszawy. 22.00: Ze wspomnień myśliwskich — dr. Kazimierz Szczepański. 22.15: Gramofon. — 23.00: Muzyka lekka. 23.00: Wiadomości meteorologiczne.

ADWOKAT

Mgr S. ISRAELI

przeniósł kancelarję.

Kraków, ul. Długa 61, I. p.

Kawa — Herbata

Wina — Wodki

Młodały — Rodzynki

orzechy — figi

M. JAWORNICKI

Kraków, Rynek Gł. 44, Tel. 103-46

Dentystyczna pomoc

uprzątnięci każdemu, uprawniony technik, dentysta

Antoni KORNIK, Kraków, św. JANA 24